

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katol.“ tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Vojaki.

V preteklih letih že je dovolila državna zbornica nabavo novih topov za deželno brambo. Sedaj ima topove, a vojakov ne. Zaradi tega hoče letos deželnoobrambni minister, da mu zbornica dovoli tudi vojake. Potrebuje jih vsega skupaj blizu 5000. Deželnoobrambni minister je mnenja, da bo to v letošnjem jubilejnim letu dar, katerega se bo sivolasi starček na cesarskem prestolu najbolj razveselil. Saj je znano njegovo srčno kopnenje po veliki in slavni avstrijski armadi.

Toda poslanci v državni zbornici so zelo počasni, kadar je treba naložiti ljudstvu nova bremena. Ne odločijo se za nove obremenitve, če res niso nujno potrebne in če vlada ne dovoli na drugi strani ljudstvu novih olajšav. V našem slučaju govorita za potrebo dve okolščini: če je že država naročila topove, je samoumevno, da mora dobiti zanje tudi od nekdaj ljudi; samo za gledanje dragih topov ne moremo naročevati; drugi vzrok pa je, kar nam dela to obremenitev nekoliko lažjo, da je vse to dovoljeno za našo avstrijsko deželno brambo, ne pa za skupno armado. Ne plačujemo torej za Ogre, ampak za se, za obrambo naše Avstrije.

Zadnji petek dne 8. maja se je oglašil ministrski predsednik baron Bek v poslanski zbornici za besedo ter seveda povdajal potrebo, da se pomnoži število deželnih brambovcev, zraven pa poslancem tudi naznanil, kake olajšave hoče vlada dovoliti ljudstvu kot nekako odplačilo za novo breme. Te olajšave so:

1. Dovolil bo vsako leto 500 možem odpusta od vojaščine pred postavno določenim časom. Po ključu za odpuste, ki je sedaj v navadi, pa pomeni to, da bo 1500—2000 mož lahko vsako leto dobilo odpust, če to zahtevajo roditeljske razmere. Mnoge starišev prosijo za odpuste svojim sinovom, a jih ne dobi, ker nima postavnih vzrokov. Sedaj bodo v tem oziru tudi večje olajšave.

2. Vsem vojakom razven kavalerije se dovoli za čas žetve in košnje tritedenski dopust, da bodo lahko šli starišem in svojem pomagat na delo.

3. Nabavo različnih potrebščin za našo deželno brambo je imela dosedaj v rokah skupna armada, za to se je tudi pri Ogrih kupovalo 33 odstotkov vseh potrebščin za deželno brambo. Odslej to odpade in potrebščine avstrijske deželne brambe se bodo nakupovale samo na Avstrijskem. S tem pride 5 milijonov kron med naše kmete in obrtnike,

ki bodo odslej oskrbovali deželno brambo sami. Na cene kmečkih pridelkov bo ta tako pravična uredba zelo ugodno uplivala.

4. Vlada samo v tem slučaju, če zbornica sprejme 5000 novih vojakov, vzdrži svoj predlog za odškodnino za rodbine nadomestnih rezervistov in za podpore poškodovanim vojakom. S tem zakonom pride tudi nad 4 milijone kron denarja med najpotrebnejše ljudi. Le na naših županih bo, da ne bodo tukaj ozkosrčni, ampak potrebo podpore lahkega srca priznavali vsem ubožnejšim vrstam slovenskih rezervistov.

5. Vlada opusti potem, če se sprejme označeno zvišanje rekrutov, zadnji dve orožni vaji v deželni brambi. Vse še ostale orožne vaje pa ne bodo več tako dolgo trpele, ampak se v vsem skrajšale za cele 4 tedne. To dobroto, da so oproščeni zadnjih dveh orožnih vaj, bo uživalo vsako leto 44.000 mož.

Zadnji dve orožni vaji sta bili za naše ljudi največja muka. Može so bili že večinoma oženjeni, zraven zdelani in zmučeni, katerim je bila dolga orožna vaja nestrpna muka. Vojaki-rezervisti si bodo oddahnili, ko bodo začeli o tej veliki in res koristni olajšavi.

Te olajšave ponuja vlada, če poslanci glasujejo za zvišanje rekrutov. Za nas Slovence bi pomenilo zvišanje rekrutov kakih 200—300 novih vojakov, od teh bi prišlo na štajerske mende 100—120 več vojakov. Nasproti temu pa stoje stotine, ki bodo uživali oprostitve od zadnjih dveh orožnih vaj in vsem bodo koristile tudi druge olajšave.

Ne vemo, kako bodo naši poslanci glasovali, nimamo še, ko to pišemo, nobenega poročila iz Dunaja. Mogoče, da bo nas naš dunajski poročevalec iz državnega zbora še o tem pred sklepom lista obvestil. Na vsak način pa smo prepričani, da so ponujene olajšave tako velike in potreba jasna, da bo naše ljudstvo le odobravalo, ako glasujejo v tem slučaju za vladno predlogo.

Politični ogled.

— **Kranjska volilna preosnova.** Ustavni odsek kranjskega deželnega zbora je zboroval v soboto 9. maja in je prišel po večurnem posvetovanju do sklepa, s katerim je zagotovljena volilna preosnova. Najvažnejše spremembe so te-le: Mesto Ljubljana dobi dva nova mandata, tako da bo za-

stopana Ljubljana v novem deželnem zboru po pet poslanceh. Od enajst mandatov splošne skupine dobi enega mestna občina ljubljanska, drugih deset pa je porazdeliti na deželo. Kočevje bode volilo samo svojega poslanca, trg Ribnica se pa priklapi volilnemu okraju ostalih dolenjskih mest in trgov. — Novi deželni zbor bo štel z virilistom knezoškofo petdeset članov.

— **Združenje ogrskih katolikov.** Podpredsednik ogrske poslanske zbornice Rakovszky je imel povod sestavitve ogrske katoliške zveze govor, v katerem je izjavil, da je skrajni čas, da se ogrski katoliki združijo ter da si tako pridobijo v deželi gospodstvo, ki jim pristaja.

— **Bosna.** Kakor se poroča iz Sarajeva, se resno misli na to, da se zgode v najkrajšem času spremembe v bosanski upravi. Da odstopi bosanski šef fem. Winzor, je gotovo, ker se s skupnim finančnim ministrom baronom Burianom ne moreta razumeti. Za naslednika mu imenujejo tudi bivšega deželnoobrambovskega ministra fem. pl. Lačerja. Kako resen je položaj v Bosni, se razvidi že iz tega, da so vzbruhnili v Rogatici nemiri, ki naj bi bili v zvezi z velesrbskim gibanjem v Bosni. Resnica pa je, da se je poslala v Rogatico infanterija in konjenišvo v polni vojni upravi.

Mala politična naznanila.

Dne 8. maja: V današnji seji zbornice poslancev so interpelirali poslanci Biankini in tovariši ministrskega predsednika barona Becka zaradi nezakonitosti na Hrvaškem in upliva istih na Avstrijo. — Včeraj zvečer so odpotovali z Dunaja cesar Viljem, njegova soproga in princ Avgust Viljem. — Poroča se, da bodo prišli balkanski knezi in vladarji eden za drugim cesarju Francu Jožetu čestitati na jubileju. — Nemški državni zbor je odobril dogovor o prepovedi nočnega dela delavkam.

Dne 9. maja: Dne 30. t. m. se poklonijo cesarju vsi generali in odposlanstva vseh polkov, kojih imejitelj je cesar. — Nemški cesar je podelil dunajskemu županu Luegerju veliki križ pruskega kronskega reda. — Portugalski ministrski svet je odobril odlok, da se pomiloste vsi politični zločinci, razven kraljevih morilcev. — Na Haytiju je revolucija. V Kap Haytiju so usmrtili 65 državnih poslancev. Osnovala se je vojaška protirevolucija.

Dne 10. majnika: Na Dunaj je dospel danes danski kralj Friderik, da čestita cesarju k jubileju. — Na volilnem shodu v Varni na Bolgar-

Podlistek.

Zgodovina Jarenine v Slov. gor. in zajedno kmetskega stanu na Spodnjem Štajerskem.

Gabriel Majcen.

(Daje.)

Kulturne razmere so med Slovenci v obče bile ugodne. Ziveli so naši prastarši v zadrugah, v katerih je veljalo: vsak za vse, vsi za vsakega. Pomankanja ni bilo, pa tudi ne stiskanja, ker so vsi bili med seboj enaki; suženjstva niso poznali; bavili so se s poljedelstvom, živinorejo, vinarstvom in čebelarstvom.

Po veri so še bili pogani. Začne pa se drugokrat v naših krajih sejati seme krščanske vere (sv. Amand, 630); sicer pa so prihajali misijonarji iz Ogleja in pozneje tudi iz Solnograda; toda uspeha so imeli malo.

Jarenina se je bržkone še le v tej dobi začela obdelovati in naseljevati. To mi pravi: 1. dejstvo, da iz prejšnjih dob ni sledov, 2. pristno slovensko ime Jarenina, 3. dejstvo, da v naslednji dobi v zgodovini že tu nahajamo ime Jarenina, in 4. dejstvo, do nosi v onem času ta kraj to ime, dasi se je tu nahajala cerkev sv. Marije.

Ime Jarenina je brezdvomno slovensko in nastalo iz debila „jar.“ V slovensčini je to deblo dve-

terega pomena: primer za prvi pomen: jaro žito, za drugega: jara kača, za tretjega: jaren glas, za četrtega: jarek. Po mojem mnenju je deblo v besedi Jarenina istega pomena, ki ga ima v besedi „jarek.“ Katerega pa? Jarek je, to mi pravi oblika besede, ono, kar je nastalo po jaranju, torej po kopanju; in moral je staroslovenski jezik imeti glagol z deblo „jar“, bržčas „jarati“ — kopati. Vem, da ga v staroslovenskem slovarju ne najdem, ali to mi ne dokaže, da ga ni bilo; saj tudi besede „jarek“ nima staroslovenski slovar, dasi je jezik to besedo imel gotovo, ker jo imajo vsa slovanska narečja. „Jarenina“ je torej (na novo) prekopana zemlja, novina; primerjaj „krčevina!“ Naši prastarši so ta prvotni svet začeli obdelavati in ga zato zvali Jarenino. Imam še dokazati, da je beseda Jarenina nastala v tej dobi. Prej ni mogla, ker ni bilo tukaj Slovencev; v naslednji dobi se pa že čita. Dalje. Čita pa se ob enem s poročilom, da je tu stala cerkev sv. Marije. Bržkone se je ta cerkev postavila še le tedaj, ko je že bilo več stanovnikov tukaj; tudi bi kraj potem, ko je cerkev že stala, več ne dobil posebnega imena, ampak bi se zval Sv. Marija v S. g., ker druge cerkve s tem imenom tedaj v teh krajih ni bilo. Ime Jarenina je torej bilo, preden se je postavila cerkev; ker pa je prva cerkev nastala bržčas (mislimo tudi na legendo o sv. Cirilu in Metodu!) v začetku naslednje dobe, je prav verjetno, da je ime Jarenina nastalo v tej dobi. Potemtakem je Jarenina prestara, pristno slovenska naselbina; predstavljati si imamo poleg gozdov in travnišč obdelano zemljo, na njej raztresene priproste lesene hiše z gospodarskimi poslopi. Prebivalstvo pa je ne le v Jarenini, ampak v Slov. gor. sploh bilo bolj redko; mnogo zemlje ni bilo obdelane.

VI. Slovenci pod Nemci do Habsburžanov (ok. 745—1282).

Kakih 175 let po našem prihodu v te kraje pa je samostalnost bil konec; ne moremo te dobe imenovati zlate, ker jo večidel izpolnjuje trpljenje, ali svobodni smo bili. Kaj to pomeni, bomo izvedeli kmalu. Izgubili pa smo svobodo takole. Napadli so nas zopet Obri; naš slovenski knez Borut se je do Bavorcev obrnil za pomoč; dali so nam jo, ali, ko so bili Obri užugani, vklelili nas v svoj jarem. Natančneje ne vemo nič, še leta ne, le, da se je to zgodilo med 743 in 748. Ker pa so Bavarci prav v istem času prišli pod vladno drugega nemškega plemena, Frankov, in se je Gorotan priklupil Bavarski, smo hkrati imeli dva nemška gospodarja, kot neposrednega Bavorce in kot višjega Franka. Postali smo poleg svobodnih Nemcev dvojni podložniki, in vsi upori so bili brezuspešni. Pokristjanjevanje se je nadaljevalo, posebno po sv. Modestu (750), a ljudstvo je branilo staro pagansko vero.

768 leta pa začne v frankovskem kraljestvu vladati Karol, ki ga zgodovina imenuje Velikega. Postal je tudi cesar. Njegova roka je bila železna. Karol je Obre uničil; zraven tega pa njegova vladavina pomeni za nas: popolno pokristjanjevanje, suženjstvo in ponemčevanje.

Škofu solnograškemu in oglejskemu je dal pravico, od pokristjanjenih Slovencev terjati desetino. To je povzročilo, da je zlasti solnograški škof dal pokristjanjevati z večjo vneto; verske upore pa, ki so bili nastali, je Karol dal zadušiti z mečem. Tako je do okoli 800 v naših krajih bilo vse pokristjanjeno in začela se je cerkvena organizacija; L. 811 se je Karol določil Dravo za mejo med obema

skem je prišlo do krvavega spopada med Stambulovisti in socialisti. Bivši minister dr. Grenadijev je bil težko ranjen. — Hrvatski denarni zavodi so vzeli vseučilišne profesorje, ki so bili iz političnih vzrokov umirovljeni, v službo proti jako dobri plači.

Dne 11. majnika: Cesar je sprejel ministra Pradeja v posebni avdijenci. Prade bo v četrtek zaprisežen. — Predsednik praškega nadsodišča Wessely se je vrnil iz Karlovih varov in prevzel zopet vodstvo sodnijskih poslov. — Ministri dr. Fiedler, dr. Gessmann, Prade in Prašek odpotujejo v sredo v Prago, da se udeležijo v četrtek otvoritve češke jubilejne razstave. — Praška industrijska družba je izključila od dela 4000 delavcev, ker so praznovali 1. majnik brez dovoljenja ravnateljstva.

Razne novice.

* **Promoviral** je dne 7. t. m. na graškem vseučilišču za doktorja vsega zdravilstva Ivan Korže, sin nadučitelja v Ribnici na Pohorju.

* **Iz šole.** Stalni učitelj v Sošanju g. Maksimilijan Hočevar je imenovan za strokovnega učitelja na meščanski šoli v Krškem.

* **Upravištvo „Slov. Gospodarja“** opozarja uljudno vse one naročnike našega lista, ki so še dolžni naročnino za leto 1906 in 1907, da blagovolijo isto prej ko slej poravnati, ker se jim bo drugače list brezpogojno ustavil.

* **Zborovanja** pododborov S. K. Z. V nedeljo dne 3. maja je zboroval okrajni odbor S. K. Z. v St. Rupertu nad Laškim. Navzočih je bilo 40 mož, ki so pazno poslušali razpravo o raznih točkah dnevnega reda, ter odločno protestirali proti trgovinski pogodbi s Srbijo. — Hoče. Tudi pri nas se je vršil v nedeljo dne 3. maja zaupni shod, na katerem smo zbrani možje odločno protestirali proti trgovinski pogodbi s Srbijo. — V Rajhenburgu se je udeležilo zaupnega shoda zelo mnogo kmetov, ki so pazno sledili točkam dnevnega reda, ter končno odločno protestirali proti trgovinski pogodbi s Srbijo. — Podčetrtek. Tudi pri nas je zboroval odbor K. Z., ki je odločno protestiral proti trgovinski pogodbi s Srbijo.

* **Prva jubilejna procesija** k Mariji Snežni ali Novi cerkvi je prišla 10. maja od Sv. Jakobca v Sl. gor. Vodil jo je gospod župnik Kapler in je bilo osemsto romarjev. Priložnostno pridigo in slovesno sv. mašo je opravil p. Čirič. Najstarejši ljudje ne pomnijo pri Mariji Snežni tolike slovesnosti.

* **Jubilejne znamke po 10 vin.** pridejo koncem tega meseca iz prometa. Vzrok je baje to, ker se da na teh znamkah zbrisati poštni pečat.

* **Za S. K. S. Z.** na Štajerskem so darovali jubilejne krone p. n. gg.: nadžupn. Lenart v Šmartnem 4 K, župnik Pečnik iz Podgorja 2 K, mestni župnik Čizek iz Slov. gradca 2 K, župnik Sigl iz Terbonja 2 K, mladenič iz Starega trga in Slov. gradca izlicitirali sudiarkine vžigalice 2 K, posestnik Schöndorfer iz Starega trga 1 K, posestnik Jurij Apačnik iz Starega trga 1 K, Ivan Ivanc, kaplan, Cadram 2 K; Ivan Jerovšek 1 K; Lončarič, kaplan v Trbovljah 1 K; Groblšek Fr., Slov. gradec 1 K; neimenovan g. v Sav. dolini 30 K; Zamuda, kaplan, Vransko 1 K; Valentin Mikuš in Ferdo Žgank, za napad v „Narodnem Listu“ vsak po 1 K. Bog daj obilo posnemalcev.

* **„Domovina“** je začela radikalno postopati proti svojim bivšim naročnikom, ki so se ji izneverili radi tega, ker venomer napada in grize Kmečko zvezo in duhovnike. V svojih terjatvah preti ne-

usmiljeno, da bo izročila vsakega, ki ne poravnava svojega dolga tekem treh dni, odvetniku.

* **Narodnjaštvo slovenskih liberalcev.** Slovenski liberalni dijaki na graškem vseučilišču sicer niso posebni prijatelji nemških buršev, kateri nastopajo proti njim s pravo germansko predrznostjo in surovostjo ter jim ne mečejo samo psok v obraz, ampak tudi obkladajo njihova telesa z batinami, kar se jim seveda posreči le takrat, kadar velika premoč napade peščico slovenskih dijakov. Zdaj pa smo izvedeli iz časnikov, da so slovenski liberalni dijaki v Gradu nemškim buršem ponudili svojo pomoč. Kaj je vendar sovražne bratce, ki se drugače črtijo in pretepajo, zedinilo in sprijateljilo? Sovraštvo proti katoliški veri in cerkvi. Inomški vseučilišni profesor Wahrmond, ki je v javnem govoru in javni knjižici, skrupulani iz brezverskih in posebno socialdemokratskih spisov, napadal in brezstidno sramotil resnice naše vere o Bogu, o Mariji Devici, o zakramentu sv. Rešnjega Telesa itd., je na migljaj od zgoraj šel na dopust. Za to določeni čas bi bil kmalu potekel in Wahrmond bi se bil vrnil podučevat katoliške dijake. Akademski senat, to je zbor vseučilišnih profesorjev v Inomostu, pa je podaljšal njegov dopust za cel poletni tečaj. To je razkačilo nemške liberalne dijake, ki se brigajo za vse drugo, samo ne za resno študiranje. Da bi pokazali svojo moč, hočejo prirediti generalni štrajk na vseh avstrijskih vseučiliščih. In glej čudo, med prvimi nemškimi dijaki, ki so izrazili svoje soglasje s to namero ter nemškim buršem obljubili svojo pomoč v prid in obrambo brezverskega in cerkvi sovražnega profesorja, so bili naši slovenski liberalni vseučilišniki v Gradu. Tak je liberalizem! Zveže se s sovražnikom, če je treba tudi z vragom, samo da škodi katoliški cerkvi. Treba je tudi pomniti, da so ti liberalni dijaki posebni varovanci Narodne stranke, ki podpira njihove težnje, obiskuje njihove shode in prireditve in sprejema iz njihovih krogov najboljše in najbolj brezdominske agitatorje. Če se katoličani izmed raznih narodov združijo v obrambo resnic naše sv. vere in pravic katoliške cerkve, sta „Narodni List“ in „Domovina“ takoj po konci ter nam očita brezdomovinstvo in izdajstvo narodnih pravic. Če pa slovenski liberalci nemškega prime pod pazduho, da mu pomaga naprej ter pospeši in potrdi njegove korake proti katoliški cerkvi, ni to nič hudega. Pa tak je liberalizem po svojem bistvu: nič drugega nego neznačajnost, laž in hinavščina!

* **Surov odvetnik.** Ko so v nekem kraju na Spodnjem Štajerskem proti že obstoječi liberalnogospodski posojilnici kmetje ustanovili svojo kmečko posojilnico iz važnih gospodarskih razlogov, tedaj seveda je nastal vrišč in krik v liberalnem taboru. V tej „sveti“ jezi se je v pogovoru neki liberalni doktor proti nekemu kmetu izrazil, da kmetje, „te proklete svinje“, nočejo spoznati dobrot stare posojilnice. (Imena kraja in oseb so na razpolago. Op. ured.) Tako tedaj, če si hoče kmet pomagati na svojo roko, zasluži take grde primke od gospoda, ki bi moral pač vedeti, kaj je olika. Proč tedaj od liberalcev in njih zavodov, ker oni kmeta le takrat poznajo, kadar potrebujejo njegov denar in pri volitvah njegov glas, drugače ga pa grdo zasmehujejo in zasramujejo. Kmečka zveza ima srce in roko za kmeta, podpirajmo jo tedaj vsestransko.

* **Roblek se pere.** V nedeljo 3. majnika se je zopet umival na shodu v St. Juriju ob Taboru. Pa nesreča, zopet ni imel dovolj žajfe. Nekaj je drgal in žulil milo, o katerem je mislil, da bo najboljši, namreč ogrsko nagodbo, pa ni šlo, pokazalo se je samo nekaj pen. Da naša pogodba z Ogrsko naši

avstrijski polovici ni pravična, to sami dobro vemo in ni treba, da Roblek to vedno ponavlja. Da se je pa marsikatera krivica, ki je prej vladala v razmerju med Avstrijo in Ogrsko, za nas odpravila, je tudi res. In nadalje je resnica, česar pa Roblek niti ne omenja, da nam je Ogrska kot del skupne monarhije vendar bližja nego Srbija, in da moramo skrbeti tudi za to, da se naša monarhija ne razcepi tako, da ne bi več bila velevlast! Sicer pa je zdaj na dnevnem redu pogodba s Srbijo in velik udarec, ki preti našemu živinorejstvu vsled nameravanega uvoza tuje srbske živine. Spodnještajerski kmetje so na mnogoštevilnih javnih in zaupnih shodih odločno protestirali proti tej točki srbske pogodbe. Roblek pa imenuje to, kakor „Narodni List“ poroča, komedijo. Lep kmečki poslanec, ki mu je obramba kmečkih pravic komedija! Roblek sam pravi, da je brezdvomno, da je pogodba s Srbijo v sedaj sklenjeni obliki v škodo našemu kmetijstvu. Zakaj pa ni takrat mislil na to, ko je glasoval za nujnost socialdemokratskega predloga, da se naj odprejo naše meje tuji živini?! Nikdar ne bo mogel utajiti, da je njegovo takratno glasovanje bilo napačno ter da je nekako sokriv za udarec, ki bode globoko ranil našega spodnještajerskega kmeta. Roblek je v svojem govoru v St. Juriju menda tudi zato, da bi pokazal, kako dober kristjan je, navajal sv. pismo, in sicer Gospodove besede proti pisnarjem in farizejem. Kajpada so po njegovi sodbi pristaši K. Z. taki hinavci, ki so podobni nekdanjim farizejem. Mi nečemo g. Robleku vračati milo za drago, toda prijateljsko mu svetujemo, naj resno premišljuje svetopisemske besede, ki jih je sam rabil, in naj ž njimi primerja svoje postopanje. Pred volitvijo je slovesno zatrjeval, da ne pripada ne Narodni stranki ne K. Z., temveč je kandidat neodvisnih kmetov, po volitvi pa je kmalu zlezel v tabor Narodne stranke, katero je na imenovanem shodu zopet hvalil in priporočal. Kako ime zasluži tako ravnanje? Najiskrenejši premisli one svetopisemske besede proti hinavcem in menda bo sam našel primeren odgovor. Roblek določa Narodni stranki namen, da naj popelje naše ljudstvo iz teme in nevednosti, do luči in potom olike in omike do samostojnosti. Prav, prav! Toda če bo narodu svetil s tako brljavo laterno, kakor zadnjikrat v St. Juriju, se to še dolgo ne bo zgodilo.

* **Tržne vesti** dne 8. maja 1908. Nestalnost žitnega trga vpliva jako močno na kupčijo z moko. Mlini so se iznebili le toliko blaga, kolikor se ga najnujnejše potrebuje. Višje cene pa je izrabila druga roka, da se je iznebila blaga kolikor največ mogoče. Primanjkovati pa je začelo ostrih in finih vrst moke. Ržena moka tudi ne gre izpod rok, ali ker tu ne kvari druga roka cen, dosega jo mlini polne cene. Poročila o kupčiji z otrobi in s klajno moko se glase različno. Cena je ostala neizpremenjena, toda nekaj se je že dalo odbiti. — Sladkor so pošteno pogнали navzgor in kakor pravijo, ni zanesljivo, da ne napravijo še nekaj korakov navzgor. Do 1. septembra 1908 je sicer še precej časa, ali zaradi lepšega je treba prej skrbeti za višje cene, da ne pride vse naenkrat. S tem pa nočemo reči, da ne dobimo nižjih cen. — Mast. Kupčija, majhna, cene neizpremenjene. — Živina (Dunaj). Zadnji semenjski dan se je prignalo na dunajski semenj toliko živine, da že več let ne toliko. Črez 1100 repov je prišlo ogrske živine več na sejem kakor navadno in iz Hrvaške in Slavonije se je dovedlo črez 110 repov več kakor zadnji teden. Cena je jako padla za vse predmete. Vsled padajočih cen so se dobro založili dunajski in tuji mesarji, ki niso hoteli zamuditi ugodne prilike, napraviti dober kšeft, ker prihodnji teden lahko prinese zopet za toliko višje cene. Voli prve vrste so izgubili do 2 K, akoravno je bila kupčija živahna. Težko so se prodali voli srednje vrste, ki so se plačevali 4 do 5 K nižje kakor zadnji teden. Slabih volov se je prignalo mnogo preveč in so izgubili v ceni do 6 K. Tudi ščetinarjev so pritirali mnogo na sejem, toda pitane živine je bilo premalo, ker se je zadnja dva sejma v obče prignalo premalo in je bila potreba večja. Cene so pa ostale skoraj neizpremenjene, deloma 1 do 2 v pri kg. višje. Prignalo se je črez 11.700 glav in je ostalo črez 480 komadov nerazprodanih.

Mariborski okraj.

m **Mariborski poštni uslužbenec** priredijo dne 2. avgusta t. l. pod pokroviteljstvom c. kr. pošt. nadkontrolorja Henrika Hauserja povodom cesarjevega 60letnega jubileja v vrtu Götzove pivovarne veliko slavnost. Morebitni čisti dobiček se bo porabil v dobrodelne namene.

m **Poskušen samomor** mlade tatice. V petek dne 8. t. m. je bila zaprta 16letna Adela Neubauer iz Kamnice radi tatvine. Prenosevala je v neki gostilni v Koroški ulici, se izmuznila v sobo natakarice Frase in ji ukradla prstan za 22 kron. V ječi se je hotela na zamreženem oknu obesiti. Rešil jo je paznik, ki je prišel slučajno vanjo celico. Odali so jo v bolnišnico.

m **Dopuščanje bikov** v mariborskem okraju se bo vršilo letos ob sledečih dneh in v sledečih krajih: Dne 18. maja predpoldne ob 8. uri v Magdalenskem predmestju v gostilni „pri slonu“ za občino Studenci, Bistrica pri Lembahu, Bistrica pri Rušah,

škofijama. Jarenina je torej spadala pod solnograško škofijo, oziroma nadškofijo, ker je škof kratko prej bil postal nadškof; duhovniki so bili Nemci. Nimamo si pa teh predstavljati kot župnike in kaplane v današnjem pomenu besed; ti duhovniki so bili misijonarji, nastavljeni h gotovim cerkvam na poziv in odpoziv; istotako se ne more govoriti o župnijah, ker rajon misijonarju ni bil omejen.

Bržčas je Jarenina že v tej dobi, torej v najzgodnejši dobi krščanstva med Slovenci, dobila svojo cerkev; vendar od te cerkve danes ni nič več, k večjemu kamenje, ki se utegne nahajati v sedanjem zidu. Sicer je kapela sv. Mihaela zelo stara, a za prvotno cerkev je ne morem smatrati, ampak mislim, da je poleg te služila za krstno kapelo; take so namreč imele vse najstarejše cerkve.

Ko so naši pradedje prišli pod Nemce, so zemljo, ki so si jo bili priborili s krvjo in skoz 175 let obdelovati kot svojo, iz večjega izgubili. Po nemškem pravu je novo pridobljena zemlja, kolikor je ni bilo obdelane, bila kraljeva; po tem bi naš narod sicer bil mogel ostati v posesti svojih zemljišč, toda zgodovina nas uči, da je v istini bilo drugače, da je namreč le malo slovenskih posestnikov se pustilo na svojini ter veliko večino razlastilo. Karol je boljše kose novega sveta, oziroma kolikor je hotel sam dati obdelovati, obdržal za se, ostalo pa razdelil med take, ki so si bili pridobili zaslug na ta ali oni način, pa tudi med take, ki so se mogli obvezati, da mu dajajo vojake. Obojni so mogli biti le svobodni, ne sužnji, in to so šli iz večjega Nemci. Bili so to vojvode, mejni grofje, drugi visoki plemenišči, škofje, samostani, nižji plemenitaši, pa tudi neplemeniti svobodniki.

Zemljišča pa jim je cesar ali daroval ali dajal v najem. Oddajali so se različni kompleksi, po 100—5000 ha in še več. Obdeljani pa so zopet proti gotovim pogojem oddajali drugim nemškim svobodnikom, ako so imeli preveč. Tako je na mah naša zemlja do malega bila razdeljena med Nemce ter preplavljena z večjimi in manjšimi posestniki, ki so iz večjega bili prišli iz Bavarskega.

Poleg njih so zdaj naši prastariši do malih izjem bili brez imetja; reklo se je tedaj: „Kar pojem, to je moje, drugega nič.“

A ne le to, izginila je kakor črez noč ebenem tudi veljava njihovih starih zakonov, še več, kot premagani postali so sužnji, to se pravi, izgubil je vsak celo pravico črez samega sebe. Veljalo je za nje odslej bavarsko pravo in po tem so bili popolnoma brezpravni. Novi gospodar Slovenca ni smatral za človeka, kakor je on sam, ampak za lastnino, kakor mu je domača žival ali katerabodi reč, s kjo sme ravnati, kakor se mu ljubi. Slovenec se je prodajal in kupoval, menjal za drugega, za kako reč ali žival, on ni mogel z nikomur skleniti kake pogodbe, saj mu ni bilo mogoče besedo držati, za ženo si je imel vzeti ono, ki mu jo je dal gospodar, in tedaj, kadar mu jo je dal; še celo do svojih otrok ni imel pravice, imel jo je gospodar. Če je Slovenec storil komur kako škodo, moral jo je poravnati gospodar; če je kdo Slovenca ubil, se je gospodarju plačala odškodnina.

(Dalje: prihodnjik.)

Lembah, Lobnica, Ruše, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Miklavž, Pobrežje, Razvanje, Radvanje, Ciglenice; popoldne ob 2. uri v Slivnici za občine: Fram, Gorice, Ješenci, Gornje in Spodnje Hoče, Rače, Loka, Sv. Marjeta na Drav. polju, Ranče, Orehova vas, Pivola, Podova, Pohorje, Rogoza, Slivnica, Bohova in Skoke. — Dne 21. maja predpoldne ob 10. uri v Jarenini za občine: Jarenina, St. Jakob, Polička ves in Vukovski dol; ob 11. uri predpoldne v St. Ilju za občine: St. Ilj, Selnica ob Muri, Cirkšak in Cirknica; ob 2. popoldne v Pesnici za občine: Dobrenje, Gradiška, Grušova, Kaniža, Leitersberg, Sv. Marjeta ob Pesnici, Pesniški dvor, Rančci; ob 4. popoldne pri Gor. Sv. Kungoti za občine: St. Jur ob Pesnici, Gor. Sv. Kungota, Plač, Svinčina in Vrtiče. — Dne 29. maja predpoldne ob 8. uri v Mariboru na malem vežbališču za občine: Kamnica, Jelovec, Janževrh, Karčevina, Sv. Križ, Sv. Peter, Rošpoh, Slemen, Bresternica, Boč, Selnica ob Dravi; ob 11. popoldne pri Sv. Lovrencu nad Mariborom za občine: trg St. Lovrenc, Kumen, Cinžat. V mariborskem okraju je sedaj, kakor kažejo izkazi, ki so se poslali okrajnemu odboru, 134 bikov in 9300 krav.

m Maribor. Župnijski izpit so delali sledeči kaplani: Ivan Grobelšek iz Slov. Bistrice, Josip Lončarič iz Trbovelj, Albin Slavec iz Zreč in Alojzij Zamuda iz Vranskega.

m Leitersberg-Karčovina. S. K. S. Z. snuje v Leitersberg-Karčovini pri Mariboru Izobraževalno društvo. Že prvi sestanek zadnje nedelje je pokazal, kako nujno potrebno je društvo tik Maribora. Ko se pravila potrdijo, se začne z marljivim delom. Prosimo rodoljube vsestranske podpore za to veljavno društvo ob meji.

m Slov. kat. politično društvo za šentlenarski okraj imelo je dne 10. maja v gostilni g. Arnuša shod, na katerem se je razpravljalo vprašanje „Kako vzgajati kmetijski naraščaj?“ Poročilo o tem shodu prinesemo prihodnjič.

m Sv. Lenart v Slov. gor. V nedeljo dne 10. maja smo se zbrali vsi šentlenarski Slovenci, da ugovarjamo proti ustanovitvi nemške šole, katero namerava na zvijačen način zidati Švedmarka. Več o tem prihodnjič.

m Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. ustanovilo se je „Katoliško slovensko bralno in gospodarsko društvo“, katero si je na svojem ustanovnem shodu dne 3. maja izbralo za predsednika g. Jan. Schönwetterja, veleposelnika iz Pačlinja. To društvo je bilo prepotrebno, kar je najbolj iz tega razvidno, da so si kmetje sami že dolgo časa želeli ustanovitve takega društva. Posebno navdušenje za to društvo je med mladino, ki se vadi vsako nedeljo v petju pod spretnim vodstvom g. Žalerja. Kdor se še ni vpisal v društvo, naj to takoj stori. Oni mladeniči in dekleta, ki se žele vaditi v petju, naj se najpozneje do konca tega meseca oglase ozir. upišejo, kajti pozneje se ne bo moglo več na nje ozirati.

m Sv. Lenart v Sl. goricah. Schulvereinsk a šola. Šentlenarski župan Jos. Sedminek in zdravnik dr. Zirngast hodita okrog kmetov ter lovita podpise za nemško šulvereinsko šolo. Svetovali bi tema dvema gospodoma, da naj raje skrbita za bolj pametne stvari, posebno bi g. purgermajstru Sedminku svetovali, da naj raje sam še gre nekam v eno šolo, kjer se bo naučil, kako naj on gospodari v svoji občini, da se ne bo ta od dneva do dneva bolj zadolževala, naj raje doma študira, kako bi se njegova občina otresla ogromnih dolgov, ne pa da ji hoče nakopati zopet nov jarem, nove dolge s šulferajnsko šolo. Nekateri kmetje, ki so o tem njegovem najnovejšem manevru slišali, so se zarezali, da ne bodo pri njem niti za vinar več kupili, ker je on proti njim, ker jim hoče z novo šolo zopet nove davke nakopati. To je pač gospodu purgermajstru in trgovcu Sedminku najboljši odgovor za njegovo šolo. Sicer pa se še vidimo! Davkoplačevalec.

m Prvi roj bučel je dobil dne 12. t. m. veleposelnik Urbas na Slemenu. Spravil jih je v panj. Ko je pa šel zvečer pogledat, našel je panj prazen. Najbrž jim stanovanje ni prav ugajalo.

m Nesreča. Na postaji Pragersko je prišel 6. t. m. železniški uslužbenec Josip Hostaj med trkače, ki so ga s tako silo pritiskali na prsa, da je na mestu umrl. Bil je edini sin posestnika J. Hostaja iz Nove vasi pri Slov. Bistrici. Nesrečnež je bil sam kriv nesreče.

m V Slov. Bistrici pri trgovcu A. Pinter je v petek po noči odprl nekdo vrata, ki peljejo v trgovino ter odnesel 8 parov novih nizkih čevljev in kakih 100 svilnatih robcev v vrednosti 5–600 kron. Ako bi kdo kaj takega prodajal, naj se takoj naznani.

m Župeča vas. Dne 7. t. m. začelo je pri nas goreti ob 12. uri, dopoldne ter je ogenj v eni uri uničil osem poslopij. Nesreča je tem večja, ker so v teh poslopijih stanovali večinoma sami najemniki (oferji), katerim je zgorelo vse, kar so imeli. Domači požarni brambi se je zahvaliti, da ni ogenj napravil še večje nesreče. Prišel je tudi na pogorišče neki „fajerber“, ki ga/pa nismo poznali, ker se ni javil, to pa morebiti vsled tega, ker morebiti ni znal slovenski, ker je tudi voda iz slovenske zemlje in na slovenska poslopja morala bežati pod njegovim nemškim „marš!“ Kakor se sliši, bil je ta nemški fajerber iz slovenskih Cirkovec doma.

m Poštni urad v Slov. Bistrici naznanja, da bodo uradne ure po nedeljah in praznikih eslejš le od 8. – 10. ure dopoldne.

m Čebelarški shod. Dne 28. maja po večernicah se vrši čebelarško zborovanje v šol. poslopju pri Sv. Benediktu. Predaval bode g. Iv. Jurancič ter praktično kazal napravo umetnih rojev. Vsi ndje tudi sosedje se vabijo. — Načelstvo.

Ptujski okraj.

p Cirkovec na Dr. p. Iz naše občine je bilo pri vojaškem naboru 25 slovenskih mladeničev. Izmed teh nas je 11 rekrutov.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Preč. g. dr. Ivan Mlakar, stolni dekan v Mariboru, je daroval našemu bralnemu društvu 82 knjig raznovrstne vsebine. Društveni odbor mu izreka pristrčno zahvalo.

p Sv. Marko niže Ptuja. Sv. Marko je res imeniten in srečen kraj, da ga doktorji tako radi obiskujejo. Tako se jim dopade, da so obljubili, da pridejo še enkrat k Sv. Marku v Bukovce in Stojnce. Potem so še rekli, da bodo šli tudi v Spuhljo, kjer je Brenčič doma. Toda naj le pridejo, samo paziti morajo, da se zopet ne opečejo, kakor v Stojncih. Napredujejo pa ti gospodje, sedaj že mizikanta jemljejo na shode. Vseh ljudi je bilo 16 in sicer 4 Barbarčani, 5 Stojncanov, 2 Ptujčana, 4 Bukovčani, odločni pristaši K. Z. in muzikant s harmoniko. Shod se ni vršil, ker so baje plakati, ki so viseli na steni, prepozno prišli, in ljudstvo ni vedelo, da bo shod. Ali je zopet tega „Gospodar“ kriv? Tako pravi nek mladi gospod pri Sv. Marku, če mu ne gre kaj po volji, da je vsega „Slov. Gospodar“ kriv. Kadar bodete zopet priredili shod pri Sv. Marku, naznanite v „Slov. Gospodarju“ dan in uro, pa bodo hitro ljudje vedeli, in ne v „Narodnem Listu“, katerega skoraj nihče ne bere. Da, zares, razmere v domačem kraju so se zelo spremenile, o čemur zlasti jasno govore prirejeni shodi „tako žaluje neki gospod študent, ki piše svojemu prijatelju in ga vabi, da pride domu o Veliki noči, kjer bo zvedel o vsem tem natančno, kakor tudi o marsičem drugem. Pri Sv. Marku se pač vidi in ljudje javno govorijo, da jih dohtarski koncipijenti in liberalni študenti ne bodo osrečili. Toraj če zopet pridete, pripeljite seboj ja dosti pisarjev in še več muzikanov, tedaj bodo mogoče ljudje šli na shod, če ne zavoljo vas, pa vsaj zaradi muzike. Stojncani so tudi spoznali, da jih Narodna stranka ne bo osrečila, zato se niso udeležili shoda. Shoda Kmečke zveze na cvetno nedeljo pa so se udeležili ravno najbolj imenitni moške in so tudi pristopili ter plačali udnino. Torej, da bo enkrat mir, pustite Sv. Marka pri miru, ne hodite razburjati ljudi, saj vidite, da ni nič uspeha. Sicer pa če pridete, na svidenje!

p Velika Nedelja. Pretečeno nedeljo, dne 10. maja sta nas počastila s svojim obiskom generala Narodne stranke Kukovec in Spindler. Napovedan je bil javen ljudski shod, toda tako, da ni bilo razvideti iz plakatov, od koga je napovedan. Akoravno je bil začetek napovedan ob 3. uri, so otvorili shod še le ob 4. popoldne, ker ni bilo zborovalcev. Predsednik je bil trgovec Veselič. Koncipijent Kukovec začne govoriti o spremembi volilnega reda za deželni zbor. Zlasti se je hudoval nad tistimi virilisti, poslanci, katerih nikdo ne voli. Seveda, ker sta poleg gg. knežofa lavantinski in graški. Ker govor ne bi bil popoln, če se ne bi spomnil gospod dr. Korošca in „Slov. Gospodarja“, zato je tudi mahnil po njih. Tudi drugi govornik, g. Spindler iz Celja, je kvasil o takih rečeh, kakoršne beremo dan na dan v Narodnem Listu. Kar sta dobrega govorila, to že itak vemo dolgo iz „Slov. Gospodarja“, drugo pa si lahko zase obdržita. Zlasti takih reči sta se varovala, o katerih sta vedela, da imata poleg nemirno vest. Na vprašanje, kaj je s srbsko pogodbo, sta se izgovarjala, da sta na to pozabila v tako obsežnem dnevnem redu. Seveda sta se prala in umivala, pa kaj, ko se opravičiti nista mogla. Govorili so še o razmerah na Koroškem, o nastavljanju nemških sodnikov po Slovenskem in drugo, kar nam je že itak vse znano. Da pa sta si seboj domov nesla sklep, da ne prideta več k Veliki Nedelji, so jim priskrbeli naši vrli moške in fantje, ki so pokazali, da se od dohtarjev ne dajo več komandirati. Povedali so jim marsikatero, katere nista pričakovala celjska gospoda. Ko je imela Kmečka zveza tukaj shod, je poročal „Slov. Narod“, da je bila večina žensk in otrok. Čudno se nam zdi, da bi tri ženske, ki so bile v zborovalni sobi, tvorile večino med 500 zborovalci. Zdaj pa bo prišel „Narodni List“ in se bo hvalil, kaka lepa udeležba je bila na shodu Narodne stranke. Da poročam resnico, moram reči in mora tudi vsak priznati, da ni bilo več ljudi, kakor vsako navadno nedeljo po večernicah. Razum tistih narodovcev, ki so prišli iz Ivanjkovec, Petovar, Munda in Simonič, niso imeli nič svojih pristašev. Pač pa je bilo okoli 80–100 žensk in deklet, kakih 40 mož pristašev Kmečke zveze in precej mladeničev. Da so tudi tukaj pokazali svojo liberalno oliko, je tako naravno. Z raznimi nelepimi izrazi so se poslovlili od nas, ko so jih še domači fantje prej poučili, da se ne dajo izzivati. To si naj zapomnijo tudi celjski študentje, da naj priredijo shod raje neke na Japonskem, tukaj smo jih sili. Morebiti se še vidimo pred volitvami.

p Sv. Barbara v Halozah. Dne 26. aprila t. l. je vabila Narodna stranka odbornike naših peterih občin k zaupnemu posvetovanju v šolo, da sklepajo o volitvah v cerkveni konkurenčni odbor, ker so prejšnje volitve bile razveljavljene. Dosedaj je imela

v odboru večino Stajerčeva stranka, ki hoče celo klopi v cerkvi sama razprodajati. To pot ste jim šle na lim samo dve, občini: Sv. Barbara in Sv. Elizabeta. V Gradiščah je dobil župan Župan nezakupico, v Gruškovcih je Škec obupal, Slatina je že itak na strani Kmečke zveze. Vidi se torej, da se bo tudi v krajnem šolskem svetu in na občinskih stolcih v kratkem za nas na bolje obrnilo, naj še tako psujejo v Leškoškovi in Pajerjevi gostilni čez farovške klerikalce. Vse, bo le pospešilo poraz, ker ljudstvo, v jedru dobro, se je že naveličalo večne proticerkvene gonje, pri kateri se je generalu celo strl motor. To je slabo znamenje, da je gospod poljubil kamenje, vračajo se iz Zavrča. Vse se krha: „Naprej“, posušilnica, pletarna, konzerve, ker hočete pri teh društvi uganjati liberalno politiko. Če ne gre, pa ne gre! Zmaga je naša!

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Shod, ki ga je priredila S. K. Z. v nedeljo, dne 10. maja pri Sv. Miklavžu, je bil mnogoštevilno obiskani. Prišli so skoraj vsi zavežni kmetje in delavci iz domače župnije, kakor tudi iz Svetinj, Bolfenka in drugod. Samo vrlih mož je gotovo bilo do 300. V velikem številu pa so udeležili shoda tudi mladeniči in ženske. G. Janežič je pozdravil navzoče, ter predlagal za predsednika shoda g. Peitlerja, podpredsednika gosp. Meška, zapisničarja Jož. Šuta, in reditelja gg. Kosec in Rozman, kar se enoglasno sprejme. G. Pajtler pozdravlja vse navzoče ter da besedo g. drž. poslancu Pišek, ki je med drugim povdarjal, da se hočejo med seboj čisto po domače pogovoriti o K. Z., delovanju poslancev v državnem zboru, odsekih itd. G. poslanec govori obširno o teh predmetih in polaga na srce g. županom, da razpravljajo pri občinskih sejah o vprašanjih o dvehletni vojaški službi, o starostnem zavarovanju, skleno ter pošljejo glede njih peticije, opremljene z mnogobrojnimi podpisi, poslancem. Glede delavstva omenja, da vse hiti v mesta, ima gotov zaslužek in podporo na stara leta. Zavarovanje, v katerega se naj vstejejo tudi viničarji, poljski delavci in posestniki, bo tedaj mnogo pomagalo našemu kmetijstvu, ker bodo potem delavci, zavedaje se oskrbe za stara leta, raje delali na domači grudi. Ko se je pred letom ustanovila Slov. kmečka zveza, je bilo pričakovati, da bo tudi naša inteligenca z veseljem pozdravila ta korak in stopila v vrsto bojevnikov za ljudske pravice. Toda ona nas prezira. Kadar so kake volitve, smo ji dobri, drugače pa nas še ne pogledajo. Zato pa se mi bolje zavedajmo svojega stanu in pometimo z istimi, ki nam delajo le škodo. Vinogradnike opozarja gospod poslanec, da je cena galice na pritisk poslancev malo padla; edina pomoč bi bila, da se ustanovi pri nas tudi tovarna za galico, kjer bi si jo lahko potem naši kmetje nakupili, kar bi jim prišlo mnogo ceneje, kot jo sedaj naročati iz Gradca in drugod. Ko je gospod poslanec še odgovoril na razna vprašanja, je končal svoj govor z besedami: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Vsi za enega in vsak za vse. (Dolgotrajni „Živio“.) Za gosp. poslancem je nastopil drug govornik, gospod Brenčič iz Spuhlje, ki je razvil v kratkih besedah program K. Z. Naš namen je, združiti vse katoliško misleče kmetijsko prebivalstvo, naj si bo potem kmet, delavec ali viničar, v eno močno verigo, na katero bo potem morala vlada računati, zakaj v združenju je moč in zmaga. Naj toraj vsak cenjenih zborovalcev pristopi danes kot član h K. Z. Končno je pozival gospod govornik vse navzoče, da naj izvajajo geslo: „Svoji k svojim.“ — Zdi se mi, da je leto 1908 vlielo novo moč v življenje slovenskega naroda, tako je pričel tretji govornik g. Meško. Naš kmetijski, dosedaj tako zaničevani stan se je jel združevati. Upati je bilo, da bo vse izobraženstvo z veseljem pozdravljalo ta korak v ljudskem napredku. Toda ljudje, ki jim je narodno delo in skrb za kmetijski stan deveta briga, hočejo vse lepe naše načrte uničiti. Dan za dnem dobi naše ljudstvo, katero mirno prenaša vse, kakor božji volek, udarce od strani gosposke. To mora izginiti. Zavedajmo se, da smo prvi stan v državi: mi smo, od katerih živijo, zato pa bodo morali ravnati z nami, kot z ljudmi, ne pa kot z živino. Zato pa vam še enkrat kličem, dragi rojaki, stopite pod prapor krščanstva, vstopite v K. Z. — Veseli živio-klici so zadoneli, ko je stopil na oder g. Bratušek, bivši kaplan pri Sv. Miklavžu, ter začel razkrivati umazanosti Narodne stranke. Povsod, kamor pridejo, tudi pri nas so že bili trikrat, vpijejo, mi smo pošteni kristjani, a v njihovem „Narodnem Listu“ pa beremo dan za dnem najnesramnejše napade na katoliške duhovne in sv. vero. Nato je z mnogimi citati iz „Nar. Lista“ dokazal, da Narodna stranka ni samo brezverska, ampak tudi protiljudska stranka. Zato pa proč z „Narodnim Listom“ in njegovo stranko. Narodna stranka ni naša in mi ne njeni. Stričnik slavnega Stanka Vraza, g. Franc Vraz, je z navdušujočimi besedami bodril svoje soproste brate za boj za tri svetinje, ki so nam jih priborili naši pradedi in ki jih naj mi neomadežovane izročimo našim potomcem, in te so: sv. vera, slovenski jezik in lepa naša domovina. Pojdemo v boj za te naše svetinje, da bodemo mogli zaklicati s pesnikom: Pepelni dan ni dan več tvoj. — Tvoj je vstajenja dan! — Nato so se enoglasno sprejele sledeče resolucije: 1. Zbrani zborovalci odločno zahtevajo, da ostanejo srbske meje zaprte in prosimo gg. poslance, da zahtevajo isto in zabranijo vse pošlave, ki bi bile v škodo kmetu. 2. Zahtevamo, da se šolske počitnice prestavijo na prejšnji čas, to je od 1. sep-

tembra de 1. novembra, ker edinole v tem času otrok kmetu kaj koristi. 3. Izrekamo dvornemu svetniku dr. Ploju nezaupnico, ker je zapustil svoje krščanske volilce in se priklonil liberalcem. 4. Obsojamo grde napade liberalnih listov na poslance Kmečke zveze. Konečno je stopil še g. Stuhar na govorniški stol, ter pozival navzoče, da si naj globoko v srce vtisnejo nauke, ki so jih slišali danes in naj ostanejo zvesti S. K. Z. Nato je zaključil predsednik shod, ki je trajal skoraj tri ure in se zahvalil posebno g. državnemu poslancu Pišek, nakar so navzoči zaključili trikratni Živio! Ta shod bo ostal nam Miklavženčanom dolgo v spominu.

p Sv. Križ tik Slatine. Dne 12. maja se je zbral v čitalnici pododbor S. K. Z. ter enoglasno protestiral proti odprtju srbske meje; dotična peticija se je podpisala in poslala našemu vrlemu poslancu dr. Korošcu. Tudi se je z velikim ogorčenjem protestiralo proti raznim kartelom, tem nesramnim pijavkam ubogega ljudstva, proti žitni borzi in proti ogerskemu narejenemu vinu. Istotako so se postavili kandidati za občinske volitve občine okolica Slatina, ki se vrše prihodnji ponedeljek dne 18. maja. Takrat vsi krščanski volilci na volišče! Naj nobeden doma ne ostane! Ali boste volili tistega, ki je veliko kriv razdelitve stare slatinske občine? Ne! Ali tistega, ki hoče na občinske stroške most čez Sotlo, samo zase in svojo žlahto? Stokrat ne! Ali tistega, ki je največ kriv, da se je državna podpora tako nepravilno razdelila? Tisočkrat ne! Ali tistega, ki vas pri vsaki priliki in nepriliki goni k dr. Korošču? Stotisočkrat ne! Ali tistega, čegar milostivi ženi boste morali roko poljubiti, ako boste imeli pri občini kaj opraviti? Milijonkrat ne!! Le pridite vsi voliti! V. Tokačevem je 11. maja zmagala z lepo večino S. K. Z., v okolici Slatina pa mora zmaga biti popolna!

p Pol. narod. gospodarsko društvo pri Sv. Lovrenca v Slov. gor. ima javen občni zbor dne 24. maja v nedeljo ob 3. uri v stari šoli. Na dnevnem redu so važne reči. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo dne 17. maja popoldne ob 3. uri javen društven shod pri g. Vaupotiču v Ljutomeru. Na dnevnem redu so razna važna gospodarska in politična vprašanja. Govorili bodo gg. državna poslanca Roškar, dr. Benkovič, Meško i. dr. Kmetje, delavci, somišljeniki, udeležite se shoda v obilnem številu.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 10. maja, smo imeli pri nas slovesno prvo sv. obhajilo. Črez 80 otrok je v nadzorstvu svojih vernih učiteljev in učiteljic prišlo z največjim veseljem in radostjo v procesiji iz šole v cerkev, kjer je vse žele teh ljubezni koprnečih srčic utišal Jezus v sv. obhajilu. — Istega dne po večernicah pa smo spremili k zadnjemu počitku dve osebi, ki sta obe izvalili iz oči neštete ljudstva, ki se je pogreba udeležilo, obilo solz ter najsrečnejše ginjenje. To sta bili Marija Fras iz Dragotince, za katero je poleg zapuščenih otrok bridko jokala njen brat, profesor iz Varaždina, ter Otilija Ferenc iz Krabonosa, mlada deklica, stara še komaj 19 let, ki pa je skoro pet let, že živela v nedopovedljivih mukah svoje hude bolezni. Marija, kraljica majniška in usmiljena pomočnica, lurska, pa je konečno trpeči deklici na občno čudežni način skrajšala trpljenje ter izprosila srečno smrt, po kateri je pobožna mučenica tako zelo hrepnela. Ginljivo je bilo dejstvo, da je njena sestra predpoldne prejela prvo sveto obhajilo, popoldne pa v isti obleki spremila svojo sestro k grobu, ki je bil slovesno opleten ter z rožicami kar posut. Počivaj v miru, nedolžna duša!

I Umrl je pri Sv. Duhu na Stari gori dne 1. maja t. l. upokojen učitelj g. Franc Golob v starosti 86 let. N. v m. p.!

I Bučecovci na Murskopolju. Izjavljam vsem tistim, kateri so me imenovali 'pristaša Narodne stranke, da ne maram več imeti z isto nikake zveze, ker sem sprevidel in se prepričal, da od Narodne stranke nima kmet nikake koristi. Bučecovci, dne 5. maja 1908. Franc Žitek, kmet in predstojnik.

I Terbegovci. Naša občina je sedaj uboga, po trtni uši uničenih vinogradih; kjer je pred leti lepo rastel trs, je sedaj vse uničeno; moramo regulati in smo že tudi večino zregulali. Novo zasajenje pa stane mnogo denarja. Ali kje ga vzeti? Davek raste k davku. Naš sedajni predstojnik si beli glavo, kako bi zmanjšali občinske doklade, ali kje vzeti denar, ki bi ga potreboval za stare dolge? Stari umirovljeni predstojnik, kakor se sam imenuje, je gospodaril blizu 7 let prav po receptu svojega šefa ali prenoke, seveda tako zvito, kakor taki znajo; slednji pa se vendar dobri občani vsega tega naveličajo in pri prvi občinski volitvi mu izpodmaknejo županski stolec. Ker je delal ovire, je bilo treba drugokrat nastopiti in sicer s tem večjo silo, tako da je telebnil, da se je slišalo dve milj daleč. Nazadnje si je ta hrust pridjal ime umirovljeni predstojnik. Pa dragi bralci, ne mislite si, da mu občina sedaj pokojnino (penzijo) deli, kaj se! Kje pa so zaslužke? Poglejmo računske knjige! Oh groza, v kako žalostnem stanju so bile! Ni bilo druge pomoči, kakor da so se izročile deželnemu računarju in tam so narešili 89 K 28 v. (in blizu, toliko stroškov) primanjkljaja v enem letu. Kar je spadalo v občino

sko „kaso“, to je rade volje plačal; kar se tiče stroškov za pregledovanje, je moledoval pri občini, da bi mu pomagala plačati, kar se pa seveda ni zgodilo (mogoče v starosti). Tako znajo gospodariti stajercijanci in liberalci!

I Iz Grabonoš. Zapustil nas je vrl, zaveden mladenič, Davorin Hrašovec. Bil je ud bralnega društva in služil vsem našim fantom v vzgled. Zdaj pa si je naročil ptujskega „Stajerca“, ki ga strastno prebira. Ni ga več v čitalnico in vedno hodi sam okoli. Žal nam je sicer blagega mladeniča. Zato pa ti kličemo, vrni se v našo sredino, kjer te bomo z veseljem sprejeli in zapusti slabo pot, ki so jo nastopil. — Grabonoški fantje.

Slovenjgraški okraj.

s Staritr tik Slovenjgradca. Shod kmečk. zveze. Zares prekrasen dan je bil 10. maj za nas kmete slovenjgraškega okraja. Shod pri Petriču se je prav krasno obnesel. Vsi smo nestrpnost čakali popoldanskega vlaka, s katerim so prišli zadnji pristaši iz zgornje Mislinke doline. Po njihovem prihodu stopi burno pozdravljen g. državni in deželni poslanec in predsednik Kmečke zveze g. Roškar na oder. Pozdravi vse navzoče v imenu Kmečke zveze in takoj naprej pove, da ni prišel nobenega žaliti, ne osebe in ne stanu, ampak samo pridobivati za Kmečko zvezo, da bi se v njej v prijateljski zvezi združili vsi kmete in delovali z njimi tudi vsi drugi stanovi. Vsi Slovenci, brez razlike stanu, smo vzrastli iz kmečkih rodbin. Delajmo torej tudi vsi za kmeta. (Živijo! Burno odobravanje.) Predsedstvo si pridrži sam, za podpredsednika pa predlaga odborika Kmečke zveze za slovenjgraški okraj, gospoda Schöndorferja. Za zapisničarja so določili gosp. Pavla Žagarja. G. Schöndorfer pozdravi gg. poslance in okda besedo g. državnemu poslancu Ivanu Roškarju. Ta je v svojem pet četrt ure trajajočem govoru razjasnil pazljivim poslušalcem pomen zborovanja. Povdarjal je pomen in potrebo društev, posebno gospodarskih. Vsi stanovi, ki so se združili, so si izboljšali svoj stan. Tako so si uradniki v kratkem času izboljšali svoje dohodke skoraj za 25 odstotkov. To je uspeh združitve. Avstrijska kmečka posestva imajo skupaj 6 milijard dolga, od katerih se mora plačevati na leto okoli 300 milijonov obresti. Potreba je torej, da se posestvo razbremenimo od dolgov. Zato je potreba gospodarske združitve. To pa je cilj Kmečke zveze. Seveda so tej zvezi nasprotni takozvani inteligentni krogi, kakor uradniki, učitelji, in odvnetiki. A njihovi predsodki so krivi, zato pa jih vabimo, naj se uvrste v naše čete, poprejšno je pozabljeni. V skupnem delu je moč, ki bi se posebnost rabila na gospodarskem polju. Kar se gospodarskih stvari tiče, kaže g. govornik lepe uspehe viševavstrijških, gornje- in srednje-stajerskih kmečkih zvez. Svoj denar pri zavarovalnih naložbo v svojih zavodih, tako da ostane denar doma. Omenja tudi, kako se tudi v naših krajih, kjer so že ustanovljene hranilnice in posojilnice, veliko stori v korist kmeta, ker nimajo več dragih uradnikov, ampak delajo sami. Rešiti se moramo nepotrebnih uradnikov v zavodih, katere lahko vodijo kmete sami, in pa tudi gledati, da dobimo svoj kapital. Nadalje je navajal sredstva za omejitev zadolženja kmečkih posestev. Ko je končal svoj govor, so kmete g. govornika proslavljali z živio-klici. Nadalje sta govorila g. Alojzij Terglav, deželni poslanec, in g. dr. Ant. Korošec, državni poslanec. O teh govorih poročamo prihodnjic.

s Na Remšniku je umrl tamošnji nadučitelj gospod Josip Smole, v starosti 54 let. Zapušča žalujočo vdovo in še nepreskrbljenega sina. N. p. v m.!

s Skale. V nedeljo dne 17. t. m. po gledališki igri ob ½5. uri popoldne se vrši občni zbor kmetijske zadruge. Dnevni red obsega razne važne točke, med temi zanimivo predavanje potovalnega učitelja Vlad. Pušenjaka. Ker se bodo razpravljala razna za šaleško dolino važna gospodarska vprašanja, se vabijo kmete iz šaleške doline k mnogobrojni udeležbi. Več med oznanili!

Konjiški okraj.

k Konjice. V nedeljo popoldne je v slovenski šoli priredila tukajšnja podružnica c. kr. kmetijske družbe javno predavanje. Poslušalcev je bilo izmed kmečkega stanu kakih 20, potem kneževi uradniki in gozdarji, gojenci viničarskega tečaja in par tržanov, ki pa vsi razum morebiti dveh dobro razumejo in govorijo slovenski. Gozdarski svetnik Hess je govoril za kmete o gozdarstvu. Povedal je dobro, a žal le nemško, tako da ga ravno tisti niso umeli, za katere je govoril, namreč kmete. Dobro je bilo, da je potem gospod potovalni učitelj Gorican še enkrat po slovensko na kratko in razumljivo ponovil predavanje, kar bi bilo itak popolnoma zadovoljalo. G. načelnik Seidler se je pa v svojem poročilu skrbno varoval, da bi mu ne ušla kaka slovenska beseda. No ja, da je le nemški značaj podružnice rešen! Živio!

k Konjice. Kmečka hranilnica in posojilnica je imela, preteklo nedeljo prvi uradni dan, ki je pokazal, da ji je zagotovljeno ne samo zaupanje med konjiškimi prebivalci, ampak tudi lep uspeh. Pri-

stopilo je namreč takoj osemnajst zadrušnikov ter je bilo ta dan skupnega denarnega prometa 13.374 K 49 v. Gotovo je, da bo kmečka posojilnica v par letih prekosila svoje nemške in slovenske sovrstnice v prometu, dobiček se bo pa razdeljeval v gospodarske namene. Udje prvega načelstva so: Anton Toman (Prežigalec), načelnik; Jan. Rudolf, podnačelnik; Ign. Potnik, Ant. Stebernak, Jurij Klančnik, Jan. Bezget, Viktor Preglej, odborniki. To so možje, ki zaslužijo popolno zaupanje. Kmetje, to je sedaj naša hranilnica in posojilnica, oklenimo se je, vlagajmo prihranjeni denar, ki se bo obrestoval s 4% obrestmi, in če potrebujemo posojila, ga dobimo po ceni z jako malimi stroški, kajti načelstvo uraduje brezplačno. Uradni dan je vsak četrtek od 9. — 12. ure dopoldne, ali če je ta dan praznik, en dan poprej. Pojasnila glede posojil pa se dajejo vsaki dan v začasni pisarni v kaplaniji.

k Denarni zavodi v konjiškem okraju. Mladenič, ki rad prebira „Slovenskega Gospodarja“, pošlje svojemu prijatelju: Moj oče pa grede vsake nedelje k „osmi maši“ v Konjice, potem pa v šparkaso po „Stajerca“. — Okrajna hranilnica v Konjicah ima poslojpe blizu cerkve, zgrajeno večinoma s kmečkim denarjem. V tej palači kmečkih žuljev se sedaj zastuplja naše ljudstvo z brezbožnim berilom, s časnikom, ki ga je prepovedal ljubljanski škof v letošnjem postnem pastirskem listu. In vendar so še nekateri tako nespametni, da hranjujejo tam svoj denar. Za naše kmete konjiška posojilnica ni našla prostora v načelstvu. Vemo, zakaj ne. Kmečko ljudstvo je verno, posojilnica pa liberalna pod varstvom liberalne Zadrugne zveze v Celju. Zraven svojega uradništva mora podpirati veri in kmečkim koristim nasprotna lista „Domovino“ in „Narodni List“. S tem večjim veseljem pozdravljamo novo kmečko hranilnico in posojilnico, ki je začela poslovati dne 10. t. m. Vodijo jo pristaši Kmečke zveze. Število naših denarnih zavodov se je zopet pomnožilo v korist našemu kmetu. Kmetje, vzdignite denar iz zavodov, ki sramotijo vaše versko in narodno prepričanje ter se oklenite z zaupanjem slovenskih kmečkih posojilnic, ki so pod varnim okriljem Zadrugne zveze v Ljubljani. Naj velja tudi tukaj naše geslo: Svoji k svojim! Nasprotniki naše vere in narodnosti pa naj zvedo, da se ravnamo tudi glede denarnih zavodov po besedah Slomškovih: „Vrli Slovenci! Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“

k V Ločah pri Konjicah je umrl v torek župnik Anton Lednik. Pogreb je bil danes ob 11. uri. N. p. v m.!

k Ljubnica. Umrl je dne 6. t. m. po kratki bolezni še ne čisto 60 let star Matevž Pungartnik, sedaj prevžitkar v Ljubnici. Bil je skoro 30 let občinski zastopnik. N. p. v m.!

k Prihova. Narodno-liberalna stranka je najbrž na posredovanje našega g. nadučitelja pri nas pridobila enega zaupnika, ki bo pa za to prihodnjih občinskih volitev zletel iz občinskega odbora. — Gdč. učiteljici ročnih del pa za enkrat svetujemo, da se zdrži politike in naj pusti mirne ljudi pri miru ter uči otroke lepo ročnih del, za kar jo plačujemo. Drugega za sedaj ne rečemo ničesar.

v V Čadramu bila je za okoško občino dne 6. t. m. občinska volitev; tam, kjer je 6 let zapovedoval visoki in učen župan Alojz Leskovar p. d. Simonjak, kmot na Straži, tik nekdanje stare rimske ceste, ki pa ni mož stane, verske in narodne korenine, saj je pri občinski volitvi 8. februarja 1906, domačega svojega župnika in častnega občana, kn. šk. konzistorijalnega svetovaleca sirovo napadel zato, ker se je volitve udeležil in ga je učil, da se naj on altarja drži in se v politične stvari ne vtička, in je bil za to junaštvo v ptujski kroti kot pošteniak od nog do glave pđivaljen, ker ve, kaj se duhovniku spodobi povedati. Ker se je ta dan obnašal kakor kak vsemogočnega turški paša, ga ne eden volilcev ni upal zavrniti, pač pa jih je več sklenilo, da ne bodo več v njegovo hišo stopili. Ta mož je tudi pri vsaki deželno-ali državno-zborski volitvi priporočal kandidate „Stajerca“ in ne Slovenske kmečke stranke. Ob nedeljah popravlja za cerkvijo ali na koro se svojim prijateljem velikim Nemcem Antonom Obrul pridige in druge cerkvene odredbe, slabo skrbi za občinske ceste, bolj pa za lastno plačo; pomaga kot volilec oplotniškim posilincem k zmagi pri občinskih volitvah, je junaški agitator naših nasprotnikov in je bil prepričan, da ga nihče raz županskega stola ne more vréči. Saj ga ni moža v celi občini, kateri bi tako učen bil kakor on. Trdil je zadnji čas, da ne mara več biti župan, a je vendar od hiše do hiše hodil in svoje privržence nagovarjal, da naj pridejo k volitvi. In res, prišel je dan in ura volitve 6. t. m., in še toliko občinskih mož ni prišlo, da bi bil ta, toliko priljubljen župan, bil zamogel iz njih volitveno komisijo sestaviti, in bil je prisiljen onega gospoda, kojega je pred 3 leti k altarju gonil, načelnikom komisije odbrati; menda v prepričanju, da se bo ravnalo po pregovoru: Roka roko umije, in se bodo glasovi nanj in na njegovo stranko oddali. A svet je nehvaležen in ž njim tudi možje te komisije, ki se za županove želje niso zmenili in so odločno njegove nasprotnike volili ter so tisti v 3. in 2. razredu bili vsi izvoljeni; le v 1. razredu sta 2 privrženca županova zmagala, župan sam je prišel k srečkanju, a tudi srečka mu ni

bila ugodna in propadel je čisto, da se v odbor ni prišel. Zdaj se bo pač videlo, se bo li s tem Štajercijancem tudi svet podrl ali ne.

Celjski okraj.

c **Slivnica** pri Celju. V soboto, dne 9. t. m. ob 10. uri predpoldne smo čutili tukaj dva močna potresna sunka. Škode ni napravilo nobene. — V petek smo pokopali nad 80 let staro mater in vdovo Ano Kurnik.

c **V Lurdu** pri Grižah bode v pondeljek, dne 18. majnika ob 9. uri dopoldne pridiga in peta sv. maša za dekleta celjske Marijine družbe. Vabijo se na to lursko slavnost tudi dekleta iz drugih Marijinih družb. V Lurdu bo o pol 8. uri zjutraj tiha sv. maša in se bo prej in pozneje spovedovalo in obhajalo.

c **St. Pavel** pri Preboldu. V petek, dne 1. maja je po odborovi seji, zvrniviši se iz županskega stolca, preminul tukajšnji g. župan J. Cajner. Izrazil se je, da je prostovoljno odstopil, bolj gotovo pa menda vsled bojazni, da ne bi mu bilo treba kdaj pozneje prisiljeno odstopiti. Saj čas je že bil. Sedaj mu je odvzeta prilika, na liberalnih shodih kot šentpavelskemu županu delati nečast svoji občini z neumestnimi govori. Naj sedaj v miru odpočiva. Na njegovo mesto so postavili moža narodnjaka, do sedaj odločnega prijatelja katoliški stvari v osebni g. Fr. Cilinška. Upamo, da tudi v bodoče svojega značaja ne bo spremenil, da bo ostal zvest svojim načelom.

c **Iz Mozirja**. Po točki 62. občinskega reda morajo se važne občinske zadeve, kakor proračun in računi javno razglasiti. Pri nas pa le slučajno zvemo od kakega odbornika take važne reči. Računi bili so na ogled, kakor smo slišali, od 9. aprila skozi 14 dni. Če si hotel si ogledati račune, ni bilo tajnika ne v pisarni ne doma, pa tudi nikakega razglasa na občinski tabli, in se še do danes ni javno razglasilo. Zaradi nekakega novega in nepotrebnega kanala vložila se je pritožba od več posestnikov že pretečeno jesen na deželni odbor, ker je istega delal župan brez vsake seje in vedenja odbora. Ne vemo, ali je prišla pritožba na svoje mesto, ali je romala v občinsko peč, ker o rešitvi ni nikakega sledu. Pečnico prodal je narodnonapredni odbor pod vodstvom štajercijancev kar pod roko, brez vsakega javnega razglasa, gotovo so se bali, da bi bil kupec kak klerikalec. Ni čuda, da se pri takem delovanju niso zastopili kmetje in tržani. G. župan, ali ne znate brati občinskega reda, da tako postopate? Treba bo potrkati na višjo oblast, je-li občinski red veljaven tudi za mozirsko občino ali ne.

Občan.

c **Iz St. Petra** v Sav. dolini. Naša hranilnica in posojilnica, katero sta „Narodni List“ in „Domovina“ že med mrtve prišlela, deluje jako dobro. V sedmih mesecih obstanka ima skupnega prometa 84.315 K 5 vin. Meseca aprila je imela prometa 10.287 K 5 vin. Očiščena nasprotnikov se posojilnica prav dobro razvija in si pridobiva zaupanje vseh občanov. Vam občanom pa kličemo: Oklenite se naše z res dobrim namenom ustanovljene zadruga!

c **Iz Lok** pri Mozirju. V „Domovini“ štev. 50 napada nekdo č. p. Anzelma radi gledališke predstave, katero smo loška dekleta priredila v prid in olepšavo naše Marijine kapelice. Očita se mu, da je on pošiljal vabila in sicer po celem svetu. Pa to ni res. Vabila smo dale natisniti me same proti njegovim volji ter smo jih brez vednosti p. Anzelma okrog pošiljala, pa tudi ne po celem svetu, ampak le nekaterim našim prijateljem in znancem. Tudi ni resnica glede pijace, da se je pilo in pelo za denar, ki se je dobil pri predstavi. P. Anzelma je šel le na veliko prošnjo g. župana in g. Irmana v gostilno na kozarec vina, kar se je pošteno plačalo, pa ne z onim denarjem od predstave. Da uspeh igre ni bil dober, je krivo le to, ker je isti celi dan izpod neba padala snežena mešanica. Iz tega se lahko sprevidi, da ni bilo popolnoma ustrezno našemu namenu, da bi mogle s pridobljenim denarjem olepšati kapelico, vendar nekaj malega smo pa le storile in Mariji darovale. Onega neprepročnega človeka pa prosimo, če ga skrbi in misli, da nam je denarja od predstave zmanjkalo, naj pa on pomaga, toda z denarjem, ne pa s svojim lažnjivo-obrekovalnim peresom. P. Anzelma pa prosimo, naj se ne žali radi onega napada v „Domovini“, saj oslovsko riganje ne pride do neba.

Loška dekleta.

c **Dramlje**. „Narodni List“ bi moral poznati razmere in ljudi svoje vrste v Dramljah ter resnavdušen biti za gospodarstvo in narodnost, pa bi ne bil tega pisal, kar je prinesel drugi teden po Veliki noči odtod. Pomagajmo mu k razsvitljenju! Za komisijon je župan imenoval dva moža Narodne stranke in dva Štajercijanca, nobenega pa od slovenske katoliške stranke. Ravno tista dva sta izvoljena v občinski odbor. Kako se vjema to z vašim načelom: „narodnost je naše najvišje načelo“? V komisijon in odbor so voljeni trije, katere imajo naši ljudje zaradi preteklih homatij z občino globoko v želodec. Eden izmed teh in njegov sosed strežeta pijancem s šnopsom in vinom, še med božjo službo, da naglo lezejo v siromaštvo. Ste na skrb pri gospodarstvu pri drugih pozabili? V odbor je voljen tisti mož, ki

je pred kratkim nepričakovano v Slov. Gospodaru naznanil, da je pretrgal vsako zvezo z Narodno stranko. Na vsem ni nič res. Mož ni zapustil svojih dosedanjih prijateljev ne za trenutek in od njih se je dal voliti v konkurenčni in občinski odbor, v konkurenčnem celo za načelnika. Može so menda na glavo padli, ko so to storili. Vsak pot mimogrede vidijo, kako pušča ta mož kot načelnik kraj. Šol. sveta staro šolo razpadati, in vendar mu zaupajo načelnštvo še imenitnejšega odbora. Stari načelnik konkurenčnega odbora pa, ki je za župno cerkev tišoake daroval, ni bil vreden milosti priti v kateri odbor; ravno tako ne cela vrsta drugih starih odbornikov, ki so se pri državno- in deželno-zbornski volitvi postavili na katoliško stran in Kmečki zvezi. Cisto dober se jim je pa zdel Štajercijanec iz druge župnije. So li še dobri kristjani, ki katoliške može zamujujejo? Kdo je pa razun župana najbolj kriv takega za gospodarstvo, narodnost in vero škodljivega vspeha pri volitvah? Ne eden ali dva, ampak cele trume zdihujejo: Da bi le ne bilo nikoli k nam tega nesrečnega komija! Vse bi bilo boljše. Komij Jarnovič je prišel v Dramlje z malo culico. Sedaj pa je mogočen gospod. Njemu bi moralo biti pokorno vse. Župan, odbor, učitelji: pol fare kmetov in kočarjev mu je že. Te spravlja z Nar. Listom v sužnost celjskih advokatov. Pomagat mu hodi iz St. Jurja učitelj Kveder, ki je pri zborovanju na Ponkvi trikrat glasno izrekel, da je za ločitev zakona. Morebiti je pa Jarnovič tako zmožen, da je vreden pokorščine vseh? Govori naj samo zgodovina zadnje občinske volitve, na katero je „Narodni List“ toliko ponosen. Jarnovič ni prav sklical odbora za volitev komisije. V imenike je zapisal pet starih mrličev in brez števila drugih pogreškov; niti župana ni vpisal v pravi razred. V določenem času 4 tednov ni tri dni nič pustil pogledati v imenike. Agitatorji so trosili neresnice o novih stavbah, ako zmaga duhovska stranka. Med volitvijo so z vinom in šnopsom tla umivali, tako je teklo od miz. — Može! Združimo se na podlagi katoliške vere, da bo še kedaj v Dramljah zopet veselejše! Kaj imamo dobrega od tega, če bi se davali doma in po časnikih? Skrb za gospodarstvo in narodnost, pa vera nas združuje!

c **Ponikva**. „Domovina“, s katero se strinja „N. L.“, piše: „Da so sedanji odborniki res brezverci, ne imeli bi tako pitane župnika, kateremu ne najdeš v desetih farah para“. V odgovor: Da sem tak, kakoršen sem, se nimam zahvaliti Narodni stranki, ampak Bogu. Vi me niste zredili in me tudi ne bodete. Plačo, ki jo dobivam iz davkarije, so jo imeli moji predniki in jo bodo imeli moji nasledniki. Da računim strankam pri porokah, krstih in pogrebih previsoko, mi dosedaj vest še ni očitala in ljudje tudi ne. Ne beračim ne. Urne maše imam zastoni. Da imam svoj zajuterk, kosilo in večerjo, kakor drugi ljudje, ne bo preveč. Lahko bi mi očitali pitanost, če ne bi mogel zaradi nje več opravljati svoje službe. A lahko mirno rečem, da sem vestno spolnjeval svojo dolžnost v spovednici, na prižnici in v vseh duhovskih opravilih. Postregel sem vsakemu, kolikor je bilo mogoče. Zaradi moje pitanosti tudi v celih 14 letih, kar sem tukaj, ni nobeden umrl brez sv. zakramentov. Če je ta pitanost komu v nadlego, je gotovo meni in je nikomur ne želim. Ko bi pa videl, da bi morali drugi zaradi nje trpeti, bom odstopil, in lahko dobite kakkega „kumernegega“. Hvala pristašem Narodne stranke za krasen poklon po 14 letnem delovanju. Alojzij Kreft, župnik.

c **Ponikva**. Gospod župnik! nič se ne žalostite. Mene so še hujske zdelali, čeprav sem suh. Morda bodo v kratkem trdili, da je tudi to njih zaslug. Vsem ljudem pač ni mogoče ustreči, še Bog ne. Če je suša, gode mlinar, če je deževno, pa lončar. A tudi jaz odgovorim Narodni stranki. „N. L.“ piše: „Posebno si je brusil pete kaplan Ašič. Zadnje dni je obrazil celo občino, nobena ženska volilka ni bila pred njim varna. V šoli je pisal sam volilne listke in jih dal celo šolskim otrokom med učnimi urami pisati.“ Da bo padec Ponikve Narodno stranko hudo zadel, sem si mislil, da ji bo pa tako mogane pretresel, da nič več prav ne vidi in ne sliši, se nisem nadejal. V laži je narodni dopisnik zares mojster. Je-li mogoče, da bi jaz v nekaterih dneh obrazil celo ogromno občino, in povrh še veliki teden! Kaj takega more pisati le človek, kateremu so se kolesci zlamali. Kedaj sem bil v Zagaju, Slatini, Ostrožnem, Dolgigori, Ponkvi, Spoknjih, Zgoranjih, Selehah, Sv. Ožbaltu, Unišah, Dobovem, Luterjih, Srževici, Završih, kedaj agitiral po Ponkvi? Govorite! Bil sem le pri starem Ferležu v Hotunjah, pri Vovku, med potjo pa govoril z Buserjem. Da ni bila nobena ženska volilka pred menoj varna, je debela laž. Dobil sem le dve pooblastili, ki ste podpisani pred pričami v župnišču, na potu k Vovku sem pa bil priča, da sme mož za ženo voliti. Da sem pisal volilne listke v šoli in celo otrokom dal pisati, je grozovita laž. Vsak, ki mi to dokaže, dobi 100 K, in vsak otrok, ki je pisal 100 K. Če nimam sam denarja, naj vas ne plaši, prepričan sem, da mi ga vsak od treh bratov, če treba, brzojavno pošlje. Pisal sem enkrat v šoli, a nevolilne listke, ampak se kirke; in sicer tedaj, ko sem moral nadomestovati g. učitelja in sem bil dve uri zaporedoma v 3. razredu. Tudi drugi g. učitelji niso podučevali, ampak pisali zapisnike o boleznih. Opoldne bila je pa šola zaključena za 14 dni. Koliko je bilo otrok v šoli, vam lahko pove gospod nadučitelj. Z lažmi si ne bode nič pridobili, ampak zgubili še tisto malo ugle-

da, ki ste ga dosedaj imeli. Značilno za vas pa je pismo, ki ste ga o meni pisali na škofijstvo. V prepisu ga imam tukaj in je vsakemu na razpolago. Med drugim pravite: „Če pa ne bo prestavljen, imajo pa tako v Celju protestantsko cerkev in bomo pristopili k drugi veri. Nas je okoli 30.“ Tako! ne več! In vi bodoči protestanti hočete voditi katoliško občino na Ponkvi, rojstnem kraju dike slovenskega naroda, škofa Slomška. In to si držnete še pisati svojemu nadpastirju? Sramotili niste mene, ampak sebe. Zdaj vas poznamo. Ura vaša je odbila. Grozite mi z napadi. Le vse na dan! Morda je še čas, da me spreobrnate, da bom tak, kakor ste vi. Prestave se ne bojim. Jaz sem vsak trenutek pripravljen. Prisegel sem pokorščino. Dokler pa ni odloka, ostanem vaš kaplan.

Maks Ašič.

Ker ste naju blagovolili tako počastiti, pošljeva vsak po 5 K K. S. Z. v Mariboru.

c **Dramlje**. „Domovina“ si privoščiti 8. maja po občinskih volitvah župnika vse bolj kakor „Narodni List“ in „Štajerc.“ „Miroljubni“ dopisnik! Namesto da spisujete kazenske pridige za svoje duhovnike, storite rajše sledeče: 1. preberite si 1. in 2. člen občinske postave, kjer je duhovnikom ravno tako dovoljeno se za volitve brigati, kakor vsakemu drugemu volilcu. 2. Ako naganjate duhovnike v cerkev in na pokopališče, jih pustite vsaj tam pri miru, da vam povejo, kako se naj v življenju vsi ljudje ravnaajo po naukih svetega evangelija. 3. Če naganjate duhovnike samo v cerkev, potem še porinite trgovce v štacune, učitelje v šole, organista na kor, krčmarje v gostilne, sedanjega župana in vse kmete na polje, obrtnike in rokodelce k svojemu poslu. 4. Narodni stranki naročite, da bo iz svojega programa izpustila veri in cerkvi nevarno grozljivo: „Nikdar ne bomo pripustili, da bi se versko vprašanje vti-kalo v javno življenje.“ S tem naukom ne dovoli stranka, da bi po veri ravnali učitelji v šoli, volilci pri raznih volitvah, ter odborniki, poslanci in uradniki pri raznih svojih poslih. 5. Slovo dajte temu in enakim naukom, pa vam bojo duhovniki prepustili vse posvetne posle in učili samo v cerkvi.

c **St. Jur** ob Tahoru. Dne 3. t. m. je imel Roblek shod pri Južnu. Druga točka dnevnega reda niti na vrsto ni prišla, ker je bila za Narodno stranko že pri prvi točki zmaga tako sijajna, kakor na sv. Jožefa ona generala dr. Kukovca. Rančigaj je očital Robleku, zakaj je za odprtje srbske meje glasoval, kar je pa hotel Roblek utajiti. Rančigaj ga je opozoril na zadnji govor v Grajski vasi, na kar Roblek ni več tajil. — Rančigaj je vprašal Robleka, kako je mogel zastopnik kmetov glasovati s socialdemokrati, koji psujejo kmeta oderuha, naker je Roblek odgovoril: Če najdem na gnoju cekin, ga tudi pobermem. Bravo g. Roblek! Res, res, precej po gnoju duhajo, koji z gnjilimi jajci celo še svojega ljubljence poškopijo. Vredni so lepe primere, koji suvajo in s pivom polivajo nasprotnega govornika, in se obnašajo, kakor divjaki. Pijani razbojniki so bili častna straža Roblekova.

c **Trbovlje**. Naši liberalci s Kramarjevim juristom vred se še ne morejo pomiriti radi misijona. To vsaj kažejo njihovi listi. O pohujšanju po misijonskih pridigah more čenčati le človek, ki ni čišal nobene, ampak ga je kdo pošteno nafarijal. Nikar se ne delajte tako hinavsko svetih! Vašega pisarjenja o jezuitskih zločinih iz Šlezije vam itak nihče ne verjame. Skrbite rajde, da ne bodo dajali pohujševanja vaši kompanjoni. Ko bo zopet misijon, pa se oglasite. Misijonarji bodo imeli prav radi vsak dan še eno pridigo samo za tenkovestne liberalce, pri zaklenjenih vratih, in sicer tako nedolžno pridigo, da se gotovo nobeden izmed vas ne bo več pohujšal. Tako bo, ustrezno vsem, nam navađnim grešnikom in vam angelcem.

c **Loka pri Zidanem mostu**. Raznereči. Grajsčino v Loku sta kupila tovarnar Hauptman iz Ljubljane in Dermelj iz Boštanja za 80.000 gld. — Občinski tajnik Merzel je šel od tod v Trbovlje. Ob njegovem času je občinska pisarna bila velika liberalna kovačnica. — Na sejmov dan dne 4. maja je nekdo vlomil v cerkevno škrinjico, pa ni veliko našel, ker sta cerkevna ključarja prejšnji dan škrinjico izpraznila. Sumi se, da je tat blizu doma. Na altarju so ležali 3 krajcarji, katere je najbrž tat pustil od same jeze, da ni več našel.

c **Gornjigrad**. Slab dan je bil četrtek dne 23. aprila v liberalnem koledarju, strašna jeza pri gotovih gospodih, ker so mnogi ugledni tržani vzdignili deleže pri liberalni posojilnici. Zvedelo se je tudi, da si je morala ta posojilnica izposoditi denar pri rečiški in mozirski, da izplačuje odpovedane hranilne vloge. Da, da, ljudstvo se je začelo zavedati in je prišlo do spoznanja, da je edino pravilno načelo: S svojim denarjem gospodarimo rajši sami, kakor pa naši politični nasprotniki!

c **Izobraževalno društvo v Celju** priredi v nedeljo, dne 17. maja popoldne ob 1/2 4. uri v Celjskem Narodnem domu predstavo „Lurska pastarica“. Med odmor poje in svira celjski cerkveni zbor.

c **Bralno in pevsko društvo na Zg. Ponkvi** priredi dne 17. majnika popoldan v gostilni V. Vaš veselico s petjem in šaljivima igrama „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Pravica se je izkazala“. Po veselici prosta zabava s šaljivo pošto.

c **K. S. izobraževalno društvo v Loku** pri Zidanem mostu ima predavanje dne 17. maja po večernicah v društveni sobi. Vse člane in prijatelje društva vabi k obilni udeležbi odbor.

c **Dobruška Marijina družba** in dekliška zveza priredite v nedeljo, dne 17. majnika po večernicah slavnost v proslavo Marijinega jubileja, s petjem, govorom, deklamacijami i. t. d.

c **Kmetijsko bralno društvo na Ločnici** pri Žalcu, vabi na veselico, ki jo priredi dne 17. maja t. l. v dvorani g. Fran Hodnika.

točno ob 12. uri zvečer s sledečim sporedom: "Testament". Narodna igra s petjem v štirih dejanjih. Po igri prosta zabava. Vstopnina: de-
deži I. vrste 1 K, II. vrste 80 v, III. vrste 60 v, stojišče 40 v. K
obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Brežiški okraj.

b V kozjanskem in sevniškem okraju se bodo
vršili poučni tečaji za cepljenje na zelenem in za
poletna dela v vinogradih, in sicer: 17. maja pri
Starklu v Lamperčah, 24. maja pri Drolcu v Pod-
vrhu, 7. junija v deželnem vinogradih v Krajnem
brdu, 14. junija pri Radeju na Dovskem, 21. junija
pri Bračunu v Koprivnici, 28. junija pri Kosu v
Gorjanah. Tečaje vodi deželni vinarski nadzornik g.
Malus.

b Planina. Dne 17. t. m., t. j. v. nedeljo ob
3. uri popoldne zboruje Kmečka zveza v prostorih
g. Trefnerja v bračni sobi. — Potres smo čutili tu-
kar 9. t. m. ob 10. uri predpoldne. Potres je trajal
par sekunde. Škode ni nobene.

Državni zbor.

Vlada je dala svoj predlog za zvišanje rekrut-
tov pri domobranstvu nemškemu agrarcu grofu Ko-
lovratu, da ga vloži nujnim potom. Da pa se pred-
logu pripisna nujnost, treba je dvetretjinske večine.
In to je vlada za ta predlog zelo težko spravila
skupaj. Nihče ni bil nasproti toliko, iz stvarnih raz-
logov, ampak najbolj in skoro edino iz političnih
vzrokov. Stvarno se predlogu ni dalo mnogo ugo-
varjati, ker je dejansko bilo potreba zvišati število
domobrantskih vojakov in ker je vlada obljubila za-
res velike olajšave pri vojaštvu, če se sprejme Ko-
lovratov predlog. Ampak iz političnih razlogov so
se obotavljali Čehi in Slovenci, glasovati za pred-
log in s tem podpirati vlado.

Slovenski klub je v štirih sejah temeljito raz-
pravljaj o političnem položaju, posebno kakor so ga
ustvarili nemški sodniki na Koroškem s svojim na-
stopanjem proti Slovincem. Tudi stajerski poslanci
so navajali vzroke za nezadovoljnost proti vladi.
Nazadnje je sklenil klub z večino glasov, da gla-
suje iz stvarnih razlogov za predlog, vendar dovolil
iz političnih ozirov, da se stajerski in koroški po-
slanci odtegnemo glasovanju.

Tako se je tudi zgodilo. Stajerski po-
slanci S. K. Z. in koroški poslanec
niso glasovali za vladni predlog.

Ker so tudi Čehi nezadovoljni z vlado, se je
tudi izmed njih mnogo odtegnilo glasovanju. Tako je
prišlo, da je bila vlada v veliki nevarnosti. Samo
4 glasove je dobila nad dvetretjinsko večino.

Izid glasovanja je bil predmet veliki razbur-
jenosti med poslanci. Zbornica je opazila, da se je
mnogo Slovencev odtegnilo glasovanju, in poslanci
tujih strank so prišli vprašati, kaj je razlog. Slo-
venski poslanci so poučili druge poslance o svojem
položaju.

Najnovejše novice.

Zaupni shodi S. K. Z. Poročilo o lepo uspe-
lih zaupnih shodih moramo izpopolniti z vestjo,
da so tudi v kozjanskem okraju ti shodi bili dobro
obiskani ter so imeli prav lep uspeh. To velja po-
sebnost v St. Petru, pod Sv. gorami, kjer je takoj 64
vrlih kmečkih mož pristopilo K. Z. Živeli! Le tako
naprej!

Iz šole. Stalnim nadučiteljem so imenovani:
v Zidanem mostu nadučitelj v Selah Franc Meško,
v Runčah tamošnji stalni učitelj Ivan Vertot, in pri
Sv. Bolfenku na Kogu tamošnji stalni učitelj Franc
Cajko. Stalnim učiteljem, oziroma učiteljicam:
v Artičah tamošnji začasni učitelj Alojz Voglar, v Po-
dovi tamošnja učiteljska supletinja Pavlina Kozec
in začasna učiteljica Elizabeta Jug, pri Sv. Mi-
klavžu pri Ormožu tamošnji začasni učitelj Franc
Karbaš.

Listnica uredništva.

Velika Pirešica: Radi pomanjkanja prostora prihodnjic. —
Sv. Barbara v Halozah: Istotako. — Zg. Ponikva: Zal pre-
osebno. — Sv. Peter na Med. v selu: Hvala za poročilo, a je pri-
šlo prepozno za to številko. Pride prihodnjic. — Brezno: Preosebno.
Oprostite! — Iz Ljutomer: Pač ni vredno, se s takimi ženskami
toliko ukvarjati. — Iz Starega trga nam je došlo o zborovanju
S. K. Z. več poročil, a porabiti moremo sveda samo jedno. Za druge
hvala! — Iz Pohorskih planin: Manjka natančen naslov, pa je
tudi precej osebno. — Dobrna: Ne gre več v to številko. Pride pri-
hodnjic! Lepa hvala! — Sv. Mohor: Prepozno! Ptuj: Prihodnjic!
Gornji grad: Oba dopisa radi pomanjkanja prostora prihodnjic. Hvala!

Loterijske številke.

Dne 9. maja 1908.

Trst	63	31	33	23	75
Line	69	22	21	17	89

Za nakup in prodajo

posestev in kupčij, oskrbovanje hipotek, deležnosti se naj-
bolj priporoča Prva avstr. borza za opravila in posestva,
največje krščansko podjetje s strokovnim listom.

Dunaj, I. Sonnenfelsgasse 21.

Velika izbira kupcev. Zahtevajte brezplačno obisk za-
stopnika. 416

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za
10 vinarjev.

Sube gobe, pšenice, orehe, tižol
sploh vse deželne pridelke, kupi
Anton Kolenc v Celju, takojšnjo
posiljatev. 398

Lepo posestvo se prodaja pri Sv.
Barbari v Slov. gor. Leži ob veliki
cesti, ki pelje v Maribor, Ptuj in
St. Lenart. Poslojje je v dobrem
stanu, primerno za gostilno ali tudi
za kakšno penzionista. Zraven so
lepa njiva, sadonosnik, lep poln
les, lepe baje, nekaj vinogradev
in travnik. Vse je v prav dobrem
stanu. Več se izve pri F. Sattler.
390

Proda se posestvo, ob okrajni ces-
ti, oddaljeno 1/4 ure od Maribora.
Sestoji iz hiše, vrta, travnikov s
sadnimi drevesi, njiv, židališč, hleva,
gospodarskega poslopja. Primerno
za kako obrtno trgovino. Cena
3200 K 1200 K se lahko vknjiži
na hiši. Vpraša se pri g. Emeržič,
Dugoše št. 1, p. Maribor. 391

Mala novozidana hiša v vrtom in
in poljem, na okrajni cesti, pol
ure od Maribora, se prodaja za 3400
K 1400 K lahko ostane vknjiženih
na hiši. Vpraša se pri g. Emeržič,
Dugoše št. 1, p. Maribor. 392

Na Kušniku deloma v Spod. Ja-
kobskem dolu župnija Sv. Marjete
na Pesnici so sledeče reči na pro-
daj pod roko: 3 vinogradi 2 vini-
čariji z gospodarskim poslojjem,
preša, dve kleti s posodo vred,
nadalje kmečka puša, z dobrimi
njivami, gozdom, travnikom in z
obširnimi sadonosniki, vse v prav
dobrem stanu. Cena nizka in vse
druge kupne pogodbe lahke. Na-
tanečnejše razmere od teh posestev
se lahko vedo pri lastniku Tomažu
Reisman, mesarju in hišnem po-
sestniku v Mariboru, ali pri vini-
čarjih in majerju. 396

Učenec iz poštene hiše se sprejme
v trgovino mešanega blaga pri
Jožef Horvat, v Gorisnici pri Sv.
Marjeti, pri Možgancih. 398

Seznani se želi mlad urad-
nik v stalni službi s kmečko
deklico, izveščano v gos-
podinjstvu, v svrhu ženitve.
Premoženje postranska stvar.
Ponudbe s fotografijo, ki se
vrne, pod šifro „Moj srček“
na uredništvo „Slov. Gosp.“
397

Trgovski učenec se takoj sprejme
pri F. K. v Studencih pri Polj-
čanah. 399

Pozor! V najem, ali pa tudi proda
se prav po ugodni ceni, zaradi
družinskih razmer lepa velika
hiša, s štirimi sobami, dve kuhinji
in lepa velika štacija, na kateri
je več let dobro idoča trgovina z
mešanim blagom, zraven hiše je
lep velik sadonosnik in vrt za ze-
lenjavo; hiša stoji pri okrajni ces-
ti blizu cerkve na deželi okraj
Maribor. Upamo da se bo vsakemu
dopadel kraj, posebno zdaj, ko se
vidi kakor kak cvetoči paradiz, ki
je cel v cvetju. Obeta nam tudi
obilno sadja. Naslov pove uredni-
štvo „Slov. Gospodarja“ 400

Lepo kmečko posestvo z 28 orali,
4 orale obsega sečen gozd, okoli
10 oralo je lepih njiv, 3/4 orala
tvori ameriški nasad, ostali
orali so sadonosnik z zlahtnim
sadjem, vse skupaj ob lep cesti
3/4 ure od kolodvora in trga Cmu-
reka, se prodaja. Hiše so zidane, z
opeko pokrite, vse v dobrem stanu.
Dovolj je živine in kmečkega
orodja. Vpraša se naj pri Francu
Jauk, Polička vas št. 11, p. Ja-
renina, ali pa pri Andreju Strad-
nerju, Süssenberga, Weitersfeld pri
Cmureku (Mureck). 410

Lepa vila s 5 stanovanji, trgovino,
svinjskim in živinskim hlevom,
velikim dvoriščem, 2 vrta, lepa
njiva in sadonosnik se prodaja za
12000 K. Izplačati se mora 6000
K. Novavas št. 44, pri Mariboru.
405

Učenca z lepim vedenjem, ki je
dopolnil 14. leto, sprejme Ivan
Grizold sobni alikar v Studencih
pri Mariboru. Deublerjeva ulica
št. 31. 406

Posestvo v Rošpahu obstoječe
iz vinogradev, njiv, sadonosnika
in gozda, poslopja, ene sobe in
kuhinje, hlev za krave, dva hleva
za svinje, prodam za 5000 K.
Vpraša se Humboldgasse 6, v
Mariboru. 409

Mladenka, večja slovenskega, in
nemškega jezika v govoru in pi-
savi, ki zna šivati na stroj in
razume tudi druga ročna dela,
išče kake primerne službe do 15.
junija. Naslov pove upravištvo
„Slov. Gospodarja“ 401

Kovača, ki zna konje kovati, in
učenca sprejme Karol Krančan,
kovaški mojster v Faalu ob kor.
žel. Oba morata znati slovenski.
Sprejme se tudi pomočnik, ki zna
dobro sekire delati in podstavljati.
356

Služba organista in cerkovnika
pri župnijski cerkvi Sent Janž na
Peči, pošta Velenje, se takoj odda.
Prednost imajo Cecilijanci in roko-
delci. 358

Kovaškega učenca od pridnih sta-
rišev sprejme takoj Franc Viher,
kovaški mojster v Framu (Frau-
heim). Dobi se tudi nekaj plačila.
349

Malo, lepo posestvo pri Sv. Bol-
fenku v Slov. gorah tik farne
cerkve, prikladno posebno za pen-
zioniste, se prodaja pod ugodnimi
pogoji. Posestvo ima novo hišo s
trema lepimi in alikanimi sobami
in drugo pritliklo, gospodarsko
poslopje, kuhinjski vrt, tri male
sadosnosnike, njivo in travnik. Last-
nik Anton Kocuvan, trgovec v Šo-
tanju. 348

Malo posestvo v Spielfeldu na
državni cesti, obstoječe iz travnika,
njive, sadonosnika in hiše, se radi
smrti po ceni pod roko prodaja.
Lazko Ferdinand, Schoscharitich-
gasse 5. Studenci Maribor. 303

Imam na prodaj en tisoč lepega,
osnaženega, samčastega kolja za
vinograde in fižol. Cena se zve pri
Juriju Pevcu, posestnik. Proseniško
p. Sv. Jurij ob juž. žel. 345

Lepo posestvo, v lepi legi, 10
minut od St. Pavla, četrt ure od
tovarne, hiša in gospodarsko po-
slojje novo postavljeno, 5 oralo
njiv in travnikov, kakor tudi par
minut oddaljena novozidana hiša
s sadonosnikom, se prodaja skupno
ali na drobno! Vse je v najbolj-
šem stanju in tudi pripravno za
gostilno ali drugi obrt. Popraša
se pri Ferdinandu Vedeniku v
St. Lovrencu pri St. Pavlu pri
Preboldu h. št. 1. 258

Učenec iz poštene hiše, se sprejme
v trgovini s steklom in porcelanom,
Ivan Kovačič v Radgoni. Tudi pri-
den hlapec dobi službo. 347

Kot pismonoša želi službe trezen
pošten mož do 1. junija. Naslov
v upravištvo. 372

Lepa prilžnost! Hiša s tremi
sobami, kuhinjo, jedilno shrambo,
spodnjo kletjo, sadonosnikom in
vrtom se da takoj po nizki ceni
v najem. Ako kdo želi lahko
vzame v najem na več let. Ker je
hiša na lepem prostoru, ter komaj
pol minute od župnijske cerkve
na Hajdini je pripravna za upo-
kojenca, obrtnika ali malo trgovino.
Oglasiti se je osebno, ali pismeno
pri organistu na Polensčaku pri
Ptuj. 371

Velekrasno posestvo z okoli 16
oralo rodovitne zemlje in lepo
zidano hišo z gospodarskim po-
slojjem, 1 uro od Maribora četrt
ure železniške postaje in župnijske
cerkve, na naravno ugodni legi
in prijaznem kraju se radi boleznih
lastnika po sramotni ceni prodaja.
Cena je samo 3200 gld. V knjižbe
je 800 gld. Lahki plačilni pogoji
Posestvo obstoji iz velikega lepega
gozda, krasnega plodonosnega sa-
dovnjaka, rodovitnih že sejanih
njiv in plodonosnega vinograde z
novo nasajeno ameriško trto.
Govedi se lahko redi 5. glav. Več
se izve pri Josip-u Serbec, km.
sin v Gradiški, Spodnja Kungota,
pošta Pesnica. Za pismena vpra-
šanja se prosi znamka za odgovor.
374

V kako župnišče želi priti go-
spodinja srednje starosti. Naslov
v upravištvo! 376

Učenca z lepim vedenjem, ki je do-
polnil 14. leto sprejme Josip Ma-
ch, krojaški mojster, Domgasse
št. 6 v Mariboru. 381

Sprejme se pošteno, čedno dekle
srednje starosti. Plača po dogovoru.
Naslov pri uredništvu. 382

Kovačnica,

ležeča na okrajni cesti
Ptuj — Sv. Lenart, se
da v najem. Prosilci se
naj obrnejo na upravo
Herbersteinove graščine
pri Vurbergu pri Ptuj. 402

Blagorodni g. J. E. Weixl, Maribor.

Dolžnost mi je, Vam uljudno javiti, da
sem rabil vaše sredstvo „Palma“ pri svoji
oboleli perutnini z najboljšim uspehom. Moja
perutnina je obolela za otečenjem zadka v to-
liki meri, da je bila po zadnjem delu že po-
polnoma gola in otekla in ker mi je dvoje ko-
koši vsled tega pred vporabo „Palma“ poginilo,
smatral sem jih sploh vse že izgubljene. — Po
uporabi „Palma“ sem v teku 14 dni opazil
boljšanje in v šestih tednih je vsa perutnina po-
polnoma ozdravela. — „Palma“ je brez vsega
priporočila vredno sredstvo, ki obvaruje marsikatero perutninarja
precej občutne škode. Z odličnim spoštovanjem bilježim

R. varstv. znamka. 418
Grahovo (postaja) ob Bači, Primorsko, dne 21. nov. 1907.
Prosim, zahtevajte od svojih trgovcev „Palma“!

Nova priznanja v prih. štev. — Čitajte inserat „Palma“!

Pozor,
kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, ka-
tero izvršujem že čez 25 let, posre-
dilo se mi je iznajti najboljšo
sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti,
dolgi in odstranjujejo prhljaj (lus-
kine) na glavi. Cena (franko na
vsako pošto) je: eden lončič 3 K
60 v, dva lončka 5 K. Treba, da
si vsaka obojtelj naroči. Prosim, da
se naroči samo od mene pod naslo-
vom: P. Jurišič, lekarnar, Pakrac
Slavonija. Denar se pošlje naprej
ali s poštnim povzetjem.

Štampilje

iz kavčuka, modele za
predtiskarije, izdeluje po
ceni Karol Karner, zla-
tar in graver v Mariboru,
Gospodarska ulica št. 16.
Vhod: Webergasse 3.

Lepo posestvo 15 minut od dr-
žavne ceste, pol ure od Spielfelda
in St. Ilija v Slov. gor. oddaljeno
23 oralo veliko, z lepimi vino-
gradi, njivami, travniki, sadono-
snikom in gozdom, se prodaja. Na-
prej se plača 3500 gld. Vpraša
se pri g. Kranner, stolni trg
(Domplatz) 12, I. nastropje, Ma-
ribor. 369

Učenec iz poštene hiše, kateri ima
veselje do trgovine in zna dobro
računati, se sprejme v trgovino z
mešanim blagom Franc Seršena
v Ljutomeru. 366

Lepo posestvo obsegajoče 14 oral
med tem 3 orale vinograde z lepo
zidano hišo, kletjo, hlevi in gos-
podarskimi poslojji se v Spitaliču
pri Konjicah zaradi rodbinskih
razmer ugodno prodaja. Pojasnila
daje posestnik Franc Kmecl, Celje,
kovaške ulice. 379

Franc Ksaver Kantner

pilarski mojster, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 26.
izdeluje vsake vrste pile in stružnike iz najboljšega pose-
bnega litega jekla za železniške delavnice, tovarne za stroje,
za mehanike, ključavničarje in kovače. Tudi najboljše vrste
žage za deske. Prevzame vsake vrste zabljenih pile in stru-
žnike v popravilo. — Opomni, da so njegovi izdelki le ročno
delo. 343

Pozor!

Najbolj krepki in trpežni klobuki vsake vrste se do-
bijo pri Vitanjskem klobučarju 289

F. Jankovič-u.

Prodaja posestva.

Jako lepo posestvo, pol ure od trga Marenberg od-
daljeno, na okrajni cesti čez Radl na Eibiswald, novozidana
hiša in koncesija za gostilno, 20 oralo njiv in travnikov,
20 oralo mladega lesa, se radi družinskih razmer prodaja.
Natančneje se izve pri posestniku gospe Elizabeti Schucher
pri Sv. Janezu, pošta Marenberg. 417

Ignacij Božič

krojač

v dr. Rosinovi hiši Tegetthoff-ove ceste 16
se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje
vsakovrstnih oblek za gospode. Izdeluje tudi vse
obleke za č. duhovščino in vse uniforme za
c. kr. žel. uradnike. 419
Cene so nizke. Za dobro in točno postrežbo se jamči.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg števil. 5, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2 % obrestmi. Obresti se pripišejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjižice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretrgoma.

Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5 % in 5 1/2 % in na osebni kredit proti 6 % obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure do poldne in od 3. do 6. ure popoldne.

38 (k. l.)

Papir kancelijski in pisarni, v vseh oblikah in kakovosti, kovertne raznih velikosti in druge pisarniške potrebščine, priporoča

P. Kostič

v Celju. 175 (1)

Denosno posestvo, zelo primerno za letovišče, eno uro od Maribora oddaljeno, obsega okoli 40 oralov se po ceni proda. 25 oralov je sečnega gozda, gosposka hiša, novo gospodarsko poslopje, studenčni vodovod, velik sadovnjak in travnik. Tudi za mlekarstvo jako primerno. Vpraša se naj pri g. W. Grandl, Postgasse, Maribor. 364

Učenec se sprejme pri mizarju za boljše pohoštvo. Naslov: M. Glavnik, Gradec, Annenstrasse 14. 373

Vabilo

na

občni zbor

Kmetijske zadruge v Škalah,

kateri se vrši v

nedeljo dne 17. maja ob 1/2 5. uri pop. v župnišču v Škalah.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju.
2. Odobrenje rač. zaključka za leto 1907.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Volitev načelnstva in nadzorstva.
5. Predavanje učitelja Vlad. Pušenjak-a.

K obilni udeležbi vabi

411

odbor.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg števil. 10.

Priporoča popolnoma sveža in kaljiva deteljina, travina, runkelnova, svinke salate, korenjevega in vrtna semena. Rafija za vezanje trte, galico, žveplo, bartelovo klajno apno, kakor tudi vse vrste cerkvenih sveč, kadilo, oljčno olje in vse drugo v mojo stroko spadajoče blago.

180

Jamčim za dobro in ceno postrežbo.

POSESTVO,

ki meri 22 oralov, z zidanim poslopjem, hrami in hlevi, 3 oralov gozda, 3 orali njive in sadnega drevja, 9 oralov travnika, se po ceni proda.

Drugo posestvo s 14 orali, lepi hrami, 3 orali gozda, 4 orali travnika, 3 orali njive, 2 vinograde in sadnega drevja.

Jedno posestvo z 35 orali, 24 oralov travnika, 8 oralov njive, 4 orali gozda in 12 glav goveje živine. Vse se proda zelo po ceni.

Vpraša naj se pri g. Viljemu Suppancu, Bankariergasse 4, Maribor. 414

19 Marijinih pesmi

za šolo in mešan zbor z orgljami op. 51. Cena 2 K. 395

Zahvala.

Ker nam skrajna boleost radi neprecenljive izgube našega nepozabnega očeta in moža gospoda

Jakob Welle-ja

častnega stotnika framske požarne brambe, usnarja in posestnika

ne dopušča da bi se posameznikom zahvalili za dokaze sočutja, za tolike krasne vence in za mnogo-brojno spremljanje našega dragega umrlega k zadnjemu počitku, nas veže dolžnost, izrekatí tem potom zahvalo v prvi vrsti poveljstvu prost. požarne brambe v Framu za trudopolno ureditev spreveda, nadalje vsem zastopnikom požarnih bramb iz Rač, Spod. Polskave, Slov. Bistrice, Hotinje vasi, Razvanja in Radvanja, zlasti pa preč. g. župniku za tolažilne besede, domačim pevcem za pretresujoče žalostinke, sl. občinskemu zastopu, p. n. učiteljstvu ter vsem prijateljem in znancem.

Fram, 4. maja 1908.

394

Žalujoča rodbina.

Pozor!

Slamnikarska zadruga

v Mengšu, Kranjsko

priporoča svojo bogato zalogo moških, ženskih in otroških slamnikov. Naročite čim prej, da se more naročilo pravočasno izvršiti. Narodno podjetje! Solidna postrežba! Ilustrirani ceniki franco in zastoj. Vsakemu se na željo pošljejo vzorci slamnikov na ogled, ako se to želi. Išče se zastopnik za Štajersko. Slovenci! Poslužujte se edine slovenske zadruge za slamnike!

Svoji k svojim! 228 Svoji k svojim!

Pozor!

Čitaj!

Pozor!

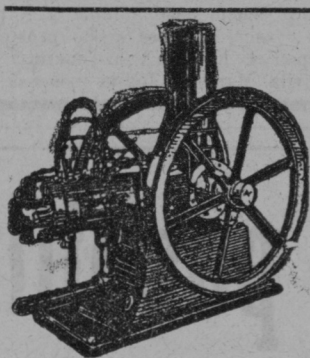
Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in čreveh, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vseh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoriga) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija).

Karol Sinkovič,

ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev Maribor, Postgasse 3.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase

Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2, do 2 1/2, vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,

zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,

župnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu očinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni. 365

ŠTEFAN KAUFMANN

trgovina z železnino v

Radgoni,

priporoča svoje

kose

in

srpe

izvrstne kakovosti, kakor tudi vse vrste bruse in železnino po najnižji ceni.

386

Kmečka hranilnica in posojilnica v Konjicah

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

uraduje vsaki četrtek od 8—12 ure dopoldne.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2 % obrestmi. Obresti se pripišejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5 % in na osebni kredit proti 5 1/2 % obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov.

Tozadevne prošnje in druga pojasnila se sprejemajo in dajejo v pisarni, ter se hitro in brezplačno rešujejo tudi ob dragih dnevih. 378 Načelnstvo.

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

Traverze železo za vezi, najboljše vrste cement, cevi iz kamensčine, strešna lepenka in sploh vse stavbinske potrebščine.

Mrežnate ograje za vrtove in razne svrhe, trnje.

Sesalke, vodovodne cevi in vse priprave za vodovodne naprave.

Plugi, brane, drevesne žage, škarje za trte, razno poljedeljsko orodje in najboljše stroji.

Šivalni stroji in proti ognju in vlomu varne blagajne.

Se je čas za spomladno gnojenje z umetnim gnojem. Kdor rabi naj gnoji tudi še s

Tomažev žlindro,

Kajnitom ali Kalijevo soljo.

Umetna gnojila vseh vrst, zajamčene kakovosti prodaja po najnižjih cenah in daje pojasnila ter pošilja poučne spise

zastoj trgovina z železnino

„MERKUR“ P. Majdič, Celje.

Služba organista in cerkvenika

se oddaje pri

župni cerkvi sv. Mihaela pri Šoštanju.

Letni dohodki znašajo najmanj 1200 kron. Vrhu tega je toliko zemljišča, da se lahko redi ena krava in dvoje svinj. Prosto stanovanje, 3 sobe, kuhinja, klet, gospodarsko poslopje, vrt pri mežnariji. Prošnje naj se vložijo do 1. junija, služba ima se nastopiti 1. julija. Tenoristi cecilijanci imajo prednost.

Cerkveno predst. sv. Mihaela pri Šoštanju. Ivan Govedič, žup.

359

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica in MARIBOR, Kauerngasse št. 13

priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše drisgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vsake vrste ceno in hitro.

Kupujem stari baker, cinik in mesing po najboljši ceni.

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbina dela iz kamna, žrli, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

Vsi marmornati oltarji v baziliki v Mariboru so moje delo.

